

II

(Icke-lagstiftningsakter)

BESLUT

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2015/657

av den 5 februari 2013

om statligt stöd SA.28487 (C 16/09 ex N 254/09) som Tyskland och Österrike har genomfört till förmån för Bayerische Landesbank

[delgivet med nr C(2013) 507]

(Endast den tyska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett medlemsstaterna och andra berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

- (1) Den 4 december 2008 anmälde Tyskland till kommissionen stödåtgärder till förmån för Bayerische Landesbank (nedan kallad *BayernLB* eller *banken*) i form av en riskgaranti på 4,8 miljarder euro och ett kapitaltillskott på 10 miljarder euro. Kommissionen godkände dessa åtgärder den 18 december 2008 i ärende N 615/08 (nedan kallat *räddningsbeslutet*) på grundval av artikel 107.3 b i EUF-fördraget ⁽²⁾ för en period av sex månader. Skulle dock en trovärdig och välgrundad omstruktureringsplan lämnas in för BayernLB inom sex månader, gäller godkännandet till dess kommissionen har beslutat om denna omstruktureringsplan ⁽³⁾.
- (2) I december 2008 erhöll BayernLB:s dotterbolag Hypo Group Alpe Adria (nedan kallat *HGAA*) 700 miljoner euro från BayernLB och ytterligare 900 miljoner euro andelskapital (Tier 1-kapital) från Österrike på grundval av det österrikiska bankräddningspaketet ⁽⁴⁾. Dessutom mottog HGAA i enlighet med ovan nämnda paket garantier till ett belopp av 1,35 miljarder euro för obligationsemissioner på grundval av ett ramprogram för emissioner (Debt Issuance Programme – DIP).
- (3) Den 29 april 2009 anmälde Tyskland en omstruktureringsplan för BayernLB till kommissionen. Samma dag lade Österrike fram en lönsamhetsplan för HGAA.

⁽¹⁾ EUT C 134, 13.6.2009, s. 31; EUT C 85, 31.3.2010, s. 21; EUT C 266, 1.10.2010, s. 5.

⁽²⁾ Med verkan från och med den 1 december 2009 har artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget ersatts av artikel 107 respektive 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget och artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget är huvudsakligen identiska. I detta beslut ska hänvisningar till artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget i tillämpliga fall tolkas som hänvisningar till artiklarna 87 respektive 88 i EG-fördraget.

⁽³⁾ Kommissionens beslut av den 18 december 2008 i stödärende N 615/08, BayernLB (EUT C 80, 3.4.2009, s. 4).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslut av den 9 december 2008 i stödärende N 557/08 om åtgärder enligt lagen om stabilitet på finansmarknaden (Finanzmarktstabilitätsgesetz) och lagen om stärkande av interbankmarknaden (Interbankmarktstärkungsgesetz) för kreditinstitut och försäkringsbolag i Österrike (EUT C 3, 8.1.2009, s. 2). Senast förlängt till den 30 juni 2011 genom kommissionens beslut av den 16 december 2010 i stödärende SA.32018 (2010/N) (EUT C 20, 21.1.2011, s. 3).

- (4) Genom en skrivelse av den 12 maj 2009 underrättade kommissionen Tyskland och Österrike om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt avseende åtgärderna till förmån för BayernLB och HGAA (nedan kallat *beslutet att inleda förfarandet*), eftersom kommissionen tvivlade på att omstruktureringsstödet för BayernLB var förenligt med den inre marknaden och att lönsamheten för BayernLB kunde garanteras på grundval av omstruktureringsplanen⁽⁵⁾. Dessutom tvivlade kommissionen på att HGAA är ett solitt finansinstitut och att det stöd som Österrike beviljat HGAA är förenligt med artikel 107.3 b i EUF-fördraget⁽⁶⁾.
- (5) Den 23 december 2009 förstatligades HGAA. Kommissionen godkände denna åtgärd genom ett beslut av den 23 december 2009 i stödärendena C 16/09 och N 698/09 (nedan kallat *HGAA-räddningsbeslutet*)⁽⁷⁾. I samma beslut utvidgade kommissionen förfarandet till att omfatta ytterligare stödåtgärder som Österrike hade genomfört till förmån för HGAA, som enligt kommissionen måste beaktas i samband med bedömningen av omstruktureringsplanen för BayernLB. Samtidigt förklarade kommissionen åtgärderna tills vidare förenliga med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.3 b i EUF-fördraget, till dess att en trovärdig och välgrundad omstruktureringsplan för HGAA hade lagts fram.
- (6) Den 22 juni 2010 utvidgade kommissionen det formella granskningsförfarandet återigen, eftersom det av den reviderade omstruktureringsplan för HGAA som inkom den 16 april 2010 enligt kommissionen inte framgick hur lönsamheten för HGAA skulle återställas, hur en rimlig ansvarsfördelning skulle uppnås i samband med en omstrukturering eller hur stödets snedvridande effekter på konkurrensen skulle begränsas. Kommissionen förlängde även sitt godkännande av stödet som den genom HGAA-räddningsbeslutet tills vidare hade förklarat förenligt med den inre marknaden fram till dess att granskningen av omstruktureringsplanen för HGAA hade avslutats⁽⁸⁾.
- (7) Den 7 februari 2011 underrättade kommissionen Österrike och Tyskland om att stödärende N 698/09 (HGAA)⁽⁹⁾ och stödärende C 16/09 (BayernLB) skulle granskas separat. Detta beslut gäller endast stödärende C 16/09.
- (8) Kommissionen utsåg externa experter som skulle granska den riskgaranti som i räddningsbeslutet hade godkänts tills vidare samt göra en bedömning av portföljen med de tillgångar som omfattas av riskgarantin. Efter samråd med banken och de tyska myndigheterna lade experterna fram en slutrapport den 16 november 2009.
- (9) Den 6 april 2011 inkom Tyskland med preliminära resultaträkningar per affärsområde respektive dotterbolag/inrättning, och den 13 april 2011 presenterade Tyskland uppgifter om de prognostiserade tillgångarna per affärsområde och de prognostiserade skulderna för respektive finansieringskälla. I samband med detta inkom Tyskland även med uppgifter om de prognostiserade marginalerna per affärsområde för tillgångarna och per finansieringskälla för skulderna. Ytterligare upplysningar lämnades genom tät korrespondens: Tyskland inkom med ytterligare uppgifter den 15, 21 och 22 juni 2011 som bland annat rörde kapitalplaneringen fram till 2019, inklusive de troliga effekterna av Basel III⁽¹⁰⁾ på kapitalstrukturen. Den 27 september 2011 inkom Tyskland med uppdaterade finansiella prognoser, i synnerhet uppdaterad information om vinsterna och kapitalplaneringen. Den 13 och 20 oktober 2011 fick kommissionen ytterligare information om minskningar av verksamhetsområdena och den 4, 5 och 6 juni 2012 ytterligare uppgifter om de finansiella prognoserna och riskgarantin. Den 6 juni 2012 följde uppdaterade finansiella prognoser inklusive prognostiserade resultaträkningar per affärsområde samt uppgifter om den prognostiserade kapitalplaneringen och det prognostiserade finansieringsbehovet. Med hänvisningar till de finansiella prognoserna i omstruktureringsplanen avses nedan den ekonomiska information som lämnades in den 6 juni 2012 eller tidigare lämnad ekonomisk information såvida den ekonomiska information som lämnades den 6 juni 2012 inte innehåller uppdaterad information.
- (10) Stödåtgärderna och omstruktureringsplanen för BayernLB var föremål för en rad möten, telefonkonferenser och andra former av informationsutbyte, som ägde rum mellan företrädare för de tyska myndigheterna och kommissionen under perioden maj 2009 till juni 2012.
- (11) Enligt Tyskland kan man utgå ifrån att räkenskaperna från den 1 januari 2013 och framåt kommer att granskas enligt internationella redovisningsstandarder (International Financial Reporting Standards – IFRS) för beräkning av kapitalet.

⁽⁵⁾ Stödärende C 16/09 (EUT C 134, 13.6.2009, s. 31).

⁽⁶⁾ De effekter som stödåtgärderna till förmån för HGAA har på banken kommer att bli föremål för ett separat beslut.

⁽⁷⁾ EUT C 85, 31.3.2010, s. 21.

⁽⁸⁾ EUT C 266, 1.10.2010, s. 5.

⁽⁹⁾ Hädanefter SA.32554 (09/C) – Omstruktureringsstöd för Hypo Group Alpe Adria.

⁽¹⁰⁾ Basel III är det internationella regelverket för banker som består av en omfattande uppsättning reformåtgärder som utarbetats av Baselkommittén för banktillsyn för att stärka regleringen, tillsynen och riskhanteringen inom banksektorn.

- (12) Under granskningsförfarandet förde de tyska myndigheterna, finansinspektionen, bankens ägare och banken själv intensiva diskussioner om omstruktureringsplanen och en möjlig återbetalningsplan.
- (13) Den 15 juni 2012 underrättade Tyskland kommissionen om ett e-postmeddelande från den tyska federala finansinspektionen (BaFin) av den 14 juni 2012 i vilket BaFin framförde att man inte avsåg att acceptera det nominella värdet av de räntefria lånen från Bayerische Landesbodenkreditanstalt (BayernLabo) som bedömningsgrund för kapitalet i den mening som avses i utkastet till kapitalkravsförordningen ⁽¹⁾, även om bankens revisor hade angett i sitt yttrande av den 12 april 2012 att lånen principiellt redovisas till sitt nominella värde enligt IFRS. Detta resonemang rör inte beräkningen av kapitalet i enlighet med *Generally Accepted Accounting Principles* (GAAP) enligt den tyska handelsrätten (HGB).
- (14) Den 6 juni 2012 anmälde Tyskland en reviderad omstruktureringsplan för BayernLB, som kompletterades genom inlämningar av den 12 och 13 juni 2012.
- (15) Information om den beräknade minskningen av riskexponeringar per segment inkom den 20 juni 2012.
- (16) Den 27 juni 2012 översände Tyskland en första preliminär återbetalningsplan till kommissionen.
- (17) Den 28 juni 2012 anmälde Tyskland en åtagandekatalog för BayernLB till kommissionen.
- (18) Den 25 juli 2012 antog kommissionen ett beslut om det anmälda omstruktureringsstödet (nedan kallat 2012 års omstruktureringsbeslut). Detta beslut är juridiskt sett bristfälligt eftersom det riktades till Republiken Österrike på ett annat språk än medlemsstatens officiella språk utan att Österrike hade samtyckt till att en annan språkversion än den tyska texten skulle vara giltig. Av denna anledning måste kommissionen anta ett nytt beslut som ersätter 2012 års omstruktureringsbeslut. 2012 års omstruktureringsbeslut innehåller flera felaktigheter (i skälen 13, 29, 30, 48, 72, 77, 81, 108, 163, 200, 207 och 210, i tabellerna 5, 10, 11 och 12, i hänvisningarna till euro/US-dollar i bilaga I samt i punkt 29.2 i bilaga I och punkt 2 i bilaga II), som är av sådan art att de hade kunnat bli föremål för en rättelse. Rättelsen av dessa fel påverkar inte kommissionens bedömning av de faktiska omständigheterna i 2012 års omstruktureringsbeslut. I detta beslut rättas därför även dessa fel.

2. BAKGRUND

1. Beskrivning av den stödmottagande banken ⁽¹²⁾

- (19) BayernLB är en tysk delstatsbank (Landesbank) med huvudkontor i München. BayernLB ägs – indirekt via BayernLB Holding AG (nedan kallat *Holding*) – av delstaten Bayern (cirka 94 %) och Sparkassenverband Bayern (nedan kallat *Sparkassenverband*; cirka 6 %) ⁽¹³⁾.
- (20) År 2008, då kapitaltillskottet (se avsnitt 2.2 a) och riskgarantin (se avsnitt 2.2 b) beviljades, uppgick den totala balansomslutningen för BayernLB-koncernen (inklusive BayernLabo, LBS och BayernLB:s dotterbolag) till cirka 422 miljarder euro, koncernens riskexponeringar ⁽¹⁴⁾ till cirka 198 miljarder euro och personalstyrkan till cirka 20 000 anställda. I slutet av 2008 redovisade BayernLB en förlust på cirka 5 miljarder euro. De händelser som ledde till de räddningsåtgärder som beskrivs i avsnitt 2.2 a och b i detta beslut beskrivs i detalj i räddningsbeslutet.

⁽¹⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag (KOM(2011) 452 slutlig). Den 20 juli 2011 antog kommissionen ett lagstiftningspaket som syftar till att stärka regleringen av banksektorn. Genom detta paket (det så kallade CRD IV-paketet) ersätts de nuvarande kapitalkravsdirektiven (Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (EUT L 177, 30.6.2006, s. 1) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (EUT L 177, 30.6.2006, s. 201)) av ett direktiv och den ovan nämnda förordningen.

⁽¹²⁾ En utförlig beskrivning återfinns i beslutet att inleda förfarandet, s. 2.

⁽¹³⁾ Före 2008 års räddningsåtgärder innehade delstaten Bayern och Sparkassenverband 50 % vardera av aktierna.

⁽¹⁴⁾ BayernLB använder termen riskexponeringar som det begrepp som tillsynsmyndigheten använder sig av vid beräkningen av kapitaltäckningskvoterna. I samband med stresstestet i december 2011 använde Europeiska bankmyndigheten (EBA) termen "riskvägda tillgångar" (RWA) när den hänvisade till BayernLB:s riskexponeringar. I detta beslut betecknar kommissionen riskexponeringar även som RWA.

Tabell 1

Finansiella nyckeltal för 2007–2011 (i miljoner euro om inget annat anges)

Koncernen (i miljoner euro)	2007	2008	2009	2010	2011
	faktiska	faktiska	faktiska	faktiska	faktiska
Överskottsmarginal	2 170	2 670	2 561	1 942	1 963
Provisionsintäkter, netto	380	584	434	265	262
Resultat från säkringstransaktioner	27	– 136	98	53	106
Handelsresultat	– 238	– 2 138	887	1 043	341
Resultat från investeringar och nedskrivningar	– 336	– 1 924	– 1 444	– 332	– 206
Övrigt totalresultat	133	141	461	1	– 37
Summa intäkter	2 136	– 803	2 997	2 972	2 429
Avsättningar för kreditförluster	– 115	– 1 656	– 3 277	– 696	– 548
Summa kostnader	– 1 765	– 2 620	– 2 125	– 1 462	– 1 456
Kostnader för bankavgifter	0	0	0	– 51	– 74
Omstruktureringskostnader	0	– 87	– 361	124	– 16
RESULTAT FÖRE SKATT	255	– 5 166	– 2 765	885	334
SKATT	– 80	– 191	– 328	– 294	– 269
RESULTAT EFTER SKATT	175	– 5 358	– 3 093	590	65
K/I-tal (inkl. bankavgifter) i %	83	– 326	71	51	63
Tillgångar	415 639	421 666	338 818	316 354	309 144
Tillsynsrättsliga riskexponeringar	188 888	197 650	135 788	123 950	118 425
Summa intäkter/riskexponeringar (i bps)	131	57	327	267	223
Genomsnittligt antal medarbetare (i tusental)	17 891	19 405	17 764	10 383	10 064

- (21) BayernLB är en internationell affärsbank. Bankverksamheten är regionalt inriktad på Tyskland och vissa utvalda europeiska länder. BayernLB är även representerad i viktiga finanscentra som New York, London, Paris och Milano.
- (22) BayernLB:s viktigaste dotterbolag/ägarintressen är Deutsche Kreditbank AG (DKB), Landesbausparkasse Bayern (LBS), Bayerische Landesbodenkreditanstalt (BayernLabo), ungerska MKB Bank Zrt (MKB) och – fram till att den förstatligades av Österrike i slutet av 2009, HGAA.

- (23) HGAA är en internationell finanskoncern med en balansomslutning på 43 miljarder euro (2008) och riskvägda tillgångar på 32,8 miljarder euro. HGAA styrs av Hypo Alpe-Adria-Bank International AG (HAAB Int.) med säte i Klagenfurt (Österrike). Fram till förstatligandet av HGAA uppgick BayernLB:s andel i koncernen till 67,08 %.
- (24) MKB är en ledande universalbank i Ungern som har specialiserat sig på stora företagskunder och förmögna privatpersoner. Banken har cirka 350 000 privatkunder och kunder bestående av medelstora företag samt cirka 3 000 storföretagskunder och institutionella kunder.
- (25) LBS är en inrättning inom BayernLB som är organisatoriskt och ekonomiskt oberoende, men som inte innehar egen juridisk enhet. Eftersom LBS är en inrättning inom BayernLB ägs den, precis som BayernLB, av delstaten Bayern och Sparkassenverband Bayern.
- (26) LBS samarbetar med de bayerska sparbankerna, som bland annat fungerar som distributionskanaler för LBS, och har en ledande ställning på området statligt subventionerat bospärande i Bayern.
- (27) LBS har en marknadsandel på cirka 42 % när det gäller nya bospärande. Den 31 december 2011 hade LBS en balansomslutning på 11 miljarder euro, inlåningar på 9,7 miljarder euro och utestående fordringar i samband med bostadslån på 1,9 miljarder euro. År 2011 uppgick LBS:s resultat före skatt till 68 miljoner euro.
- (28) BayernLabo är en utvecklingsbank inom BayernLB som bildades 1884 för finansiering av infrastrukturprojekt. 1972 gick BayernLabo och Bayerische Gemeindebank samman och bildade Bayerische Landesbank Girozentrale som senare blev BayernLB. BayernLabo är en organisatoriskt och ekonomiskt oberoende, juridiskt osjälvständig offentlig institution inom BayernLB som till 100 % faller under delstaten Bayerns garantiansvar. Dess årsredovisning ingår i årsredovisningen för BayernLB.
- (29) Ursprungligen förvaltare BayernLabo medel tillhörande delstaten Bayern avsedda att främja byggandet av sociala bostäder. I början av 1990-talet bestämdes kontantvärdet av en del av dessa lån för sociala bostäder och detta belopp överfördes av delstaten Bayern till BayernLabo i form av en insättning för ett specifikt ändamål. Summan av denna insättning för ett specifikt ändamål uppgår till 612 miljoner euro och förblir oförändrad.
- (30) BayernLabo får använda sitt kapital för att främja sociala bostäder men inte för BayernLB:s konkurrensutsatta verksamhet (dvs. inte för att uppfylla de tillsynsrättsliga kapitalkraven avseende lån eller andra tillgångar).
- (31) Ersättning för BayernLabos kapital betalas för närvarande enligt följande: BayernLB betalar en minimiersättning på totalt [2–5] (*) % till delstaten Bayern för insättningen, såvida inte BayernLB som helhet går med förlust. För den förlustkompenserande funktion som BayernLabos återstående kapital har betalar BayernLB en ersättning på [0–1] % till BayernLabo. Kommissionen godtog denna ersättning som rimlig i kommissionens beslut 2006/739/EG⁽¹⁵⁾. För att säkerställa att BayernLabos kapital även i fortsättningen kan betraktas som högkvalitativt kapital tillhörande BayernLB (Tier 1) innehåller omstruktureringsplanen en anpassning av kapitalbasen och typen av ersättning (se skäl 81).

2. Stödåtgärderna

a) Kapitaltillskottet

- (32) I december 2008 erhöll BayernLB ett kapitaltillskott (Tier 1) på 10 miljarder euro från delstaten Bayern⁽¹⁶⁾, bestående av ett passivt innehav på 3 miljarder euro och preferensaktier till ett värde av 7 miljarder euro. Kupongen för det passiva innehavet uppgår till 10 % av det nominella värdet och är inte kumulativt. Ersättningen för preferensaktierna, som har en utdelningspreferens under omstruktureringsperioden, uppgår till 10 %. Utdelningspreferensen upphör att gälla när delstaten Bayerns clawback och passiva innehav har återbetalats helt. Rätten till utdelning är inte kumulativ.

(*) Affärshemlighet.

⁽¹⁵⁾ Kommissionens beslut 2006/739/EG av den 20 oktober 2004 om ett stöd som Tyskland beviljat till förmån för Bayerische Landesbank – Girozentrale (EUT L 307, 7.11.2006, s. 81).

⁽¹⁶⁾ Räddningsbeslutet innehåller en detaljerad beskrivning av kapitaltillskottet (skälen 13 ff.).

- (33) Sparkassenverband bidrog inte till kapitaltillskottet och därför sjönk dess andel i BayernLB från 50 % till 6 % ⁽¹⁷⁾.
- b) Riskgarantin på 4,8 miljarder euro
- (34) Delstaten Bayern beviljade en riskgaranti på 4,8 miljarder euro för en portfölj av värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet (asset-backed security, ABS), vars nominella värde uppgick till 21 miljarder euro ⁽¹⁸⁾.
- (35) Denna riskgaranti skyddar BayernLB mot förluster från ABS-portföljen och förhindrar därmed ytterligare nedskrivningar. Delstaten Bayern lämnade en garanti för detta den 19 december 2008. Den 31 december 2008 (referensdatum) hade ABS-portföljen ett nominellt värde om 19,589 miljarder euro.
- (36) BayernLB:s ABS-portfölj omfattar olika typer av värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet. Ungefär hälften av portföljen utgörs av residential mortgage-backed securities (värdepapper med privata hypotekslån som säkerhet – RMBS), inom såväl prime-segmentet som sub-prime-segmentet. Andra viktiga värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet i portföljen är bland andra commercial mortgage-backed securities (värdepapper med lån på kommersiella fastigheter som säkerhet – CMBS), collateralised debt obligations (CDO) och andra värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet som avser fordringar på företagsskunder och konsumenter (ABS Commercial och ABS Consumer).
- (37) Delstaten Bayern har lämnat en garanti om 4,8 miljarder euro, vilken dock endast kan tas i anspråk om BayernLB gör en förlust på över 1,2 miljarder euro (nedan kallad *första förlusten*). Överföringspriset beräknas genom att den första förlusten (1,2 miljarder euro) dras av från det nominella värdet (19,589 miljarder euro) och uppgår till 18,389 miljarder euro.
- (38) Giltighetstiden för riskgarantin är knuten till löptiden för värdepapperen i ABS-portföljen. Värdepapperen med bakomliggande tillgångar som säkerhet minskade från cirka 19,6 miljarder euro (i december 2008) till 11,9 miljarder euro (i december 2011). I enlighet med uppdaterade prognoser från den 31 mars 2012 antas det att portföljen kommer att ha minskat till 7 miljarder euro i september 2014. Eftersom det primära målet är att hålla förlusterna så låga som möjligt men det samtidigt är osäkert på vilken nivå marknadspriserna kommer att ligga 2014, är det ännu oklart huruvida det (som eftersträvat) går att sälja de kvarvarande värdepapperen i portföljen (dvs. om det är ekonomiskt rimligt) ⁽¹⁹⁾.

Värdering av de skyddade tillgångarna

- (39) Värderingen av portföljen genomfördes i två steg. Först karakteriserades de enskilda transaktionerna (gröna, gula, röda) med hjälp av Early Warning Tool (EWT) så att problematiska eller värdeminskande transaktioner kunde identifieras. Med hjälp av detta EWT skapades ett internt kreditbetyg: Gula eller röda transaktioner nedvärderades i allmänhet. Det interna kreditbetyget överfördes sedan till det externa kreditbetyget från Moody's. Detta externa kreditbetyg matade man sedan in i Moody's CROROM ⁽²⁰⁾ version 2.4 för att uppskatta de förväntade förlusterna för hela portföljen och de relevanta trancherna.
- (40) Enligt denna metod uppskattade sakkunniga inom kommissionen att ABS-portföljens verkliga ekonomiska värde vid tidpunkten för beviljandet av åtgärderna uppgick till 83,87 % av det nominella värdet om 19,589 miljarder euro, dvs. till 16,429 miljarder euro. I ett e-postmeddelande av den 14 december 2009 förklarade Tyskland att man inte önskade fördjupa analysen av den förväntade förlusten (expected loss). En jämförelse av överföringspriset på 18,389 miljarder euro och det verkliga ekonomiska värdet på 16,429 miljarder euro ger en skillnad på 1,96 miljarder euro.
- (41) Åtgärdens effekt på sänkningen av kapitalkravet beräknades vid tidpunkten för beviljandet av riskgarantin uppgå till 1,28 miljarder euro.
- (42) Metodens noggrannhet och de underliggande beräkningarna för fastställandet av effekten på sänkningen av kapitalkravet bekräftades av BaFin genom en skrivelse av den 9 april 2010.

⁽¹⁷⁾ I det utlåtande som lades fram av Ernst & Young den 14 januari 2010 angående BayernLB:s värde den 18 december 2008 uppskattades sparbankernas andel uppgå till [< 5] %. Med tanke på det pågående stödförfarandet fattades inget formellt beslut om Sparkassenverbands andel.

⁽¹⁸⁾ Räddningsbeslutet innehåller en detaljerad beskrivning av riskgarantin (skälen 20 ff.).

⁽¹⁹⁾ Som framgår av skäl 23 i räddningsbeslutet var avvecklingen så planerad att portföljen skulle sjunka till under [4–6] miljarder euro inom sex år från ställandet av garantin. Enligt anmälan skulle den återstående portföljen sedan säljas på marknaden i samförstånd med garanten. Därför utgick de bayerska myndigheterna och banken från att – som framgår av punkt 23 i räddningsbeslutet – garantins löptid med största sannolikhet inte skulle överstiga sex år.

⁽²⁰⁾ Det rör sig här om en Monte Carlo-simulering som används för att beräkna förväntade förluster för trancher av en given statisk portfölj av tillgångar. Den tillämpas av kreditvärderare hos Moody's Investors Service för att dela ut statistiska syntetiska CDO-betyg. Jämförbara modeller och metoder användes även för att beräkna den förväntade förlusten vid andra åtgärder avseende värdeminskade tillgångar.

Ersättning för riskgarantin och clawback

- (43) BayernLB ändrade ersättningen för riskgarantin (inklusive en clawback-betalning) retroaktivt från den 1 januari 2010 från 50 räntepunkter till en total årlig premie på 200 miljoner euro bestående av följande:
- i) En grundpremie på 6,25 % av den ursprungliga effekten på sänkningen av kapitalkravet den 31 december 2008 på 1,28 miljarder euro, dvs. 80 miljoner euro per år.
 - ii) En ytterligare årlig premie på 3,75 % av ett delbelopp av garantin på 2 miljarder euro, dvs. 75 miljoner euro per år fram till 2015.
 - iii) En särskild utbetalning på 45 miljoner euro per år fram till och med 2015.
- c) *Ansvarsgarantier*
- (44) Av den särskilda fonden för stabilitet på finansmarknaden (Sonderfonds Finanzmarktstabilisierung, SoFFin) erhöll BayernLB ansvarsgarantier enligt den tyska lagen om stabilitet på finansmarknaden (Finanzmarktstabilisierungsgesetz), som godkändes av kommissionen som tyskt bankräddningspaket ⁽²¹⁾. Dessa garantier uppgick till 15 miljarder euro, varav 5 miljarder euro användes för att säkra en emission i januari 2009. De återstående ansvarsgarantierna på 10 miljarder euro användes inte och återfördes till garanten den 16 oktober 2009, vilket innebar att den ansvarsgaranti som hade beviljats av SoFFin minskade till 5 miljarder euro. Den 23 januari 2012 återbetalades den sista tranchen av de ansvarsgarantier som SoFFin beviljat.
- d) *Österrikes likviditetsgaranti*
- (45) Efter omfattande nedskrivningar och förluster erhöll HGAA i december 2008 700 miljoner euro från BayernLB och ytterligare 900 miljoner euro andelskapital ⁽²²⁾ (Tier 1-kapital) från Österrike på grundval av det österrikiska bankräddningspaketet ⁽²³⁾.
- (46) BayernLB och HGAA hade 2009 gett externa experter i uppdrag att komma med ett utlåtande om HGAA:s kreditrisk. Enligt detta utlåtande skulle de förväntade förlusterna leda till att kapitaltäckningskvoten för primärkapital (Tier 1) vid utgången av 2009 uppgick till mindre än 4 %.
- (47) Som en följd av det ultimatum som den österrikiska finansinspektionen ställde ägarna inför, nämligen att senast den 11 december 2009 ha fattat de beslut som behövs för en rekapitalisering av HGAA, förvärvade Österrike samtliga aktier i HGAA från de tidigare ägarna till det symboliska priset en euro ⁽²⁴⁾. BayernLB avstod helt från aktieägarnas rättigheter, inklusive befintliga fordringar i samband med supplementärkapital i HGAA (Tier 2-kapital) till ett belopp av 300 miljoner euro ⁽²⁵⁾. Om det för att uppfylla de lägsta lagstadgade kapitalkraven skulle krävas ytterligare kapitalåtgärder till förmån för HGAA, kom man också överens om att eventuella kapitaltillskott skulle fördelas mellan BayernLB och Österrike enligt förhållandet 3:1. Allt annat kapital som BayernLB tillfört på grundval av detta tillfördes dock den summa på [500–550] miljoner euro som BayernLB hade beviljat HGAA och som BayernLB hade avstått från i samband med räddningen av HGAA.
- (48) För att säkra HGAA:s likviditet förnyade BayernLB en likviditetsfacilitet på [350–600] miljoner euro som hade löpt ut den 4 december 2009. Man kom också överens om att den externa finansiering ("intra-group funding") på 2,638 miljarder euro som BayernLB redan hade försett HGAA med skulle förbli hos HGAA fram till slutet av 2013. 2014 kommer BayernLB fortfarande att ha totalt [650–700] miljoner euro och 2015 totalt [350–400] miljoner euro i HGAA. Österrike går i god för respektive exponering om HGAA skulle splittras eller om en jämförbar ekonomisk åtgärd skulle vidtas som skulle leda till att HGAA:s lönsamhet inte kan garanteras.

⁽²¹⁾ Se kommissionens beslut av den 27 oktober 2008 i stödärende N 512/08, *Räddningspaketet för kreditinstitut i Tyskland*, ersatt av kommissionens beslut av den 12 december 2008 i stödärende N 625/08, *Räddningspaketet för finansinstitut i Tyskland*, förlängt genom kommissionens beslut av den 22 juni 2009 i stödärende N 330/09 (EUT C 160, 14.7.2009, s. 4) och kommissionens beslut av den 23 juni 2010 i stödärende N 222/10 (EUT C 178, 3.7.2010, s. 1), åter giltigt genom kommissionens beslut av den 5 mars 2012 i stödärende SA.34345 (12/N) (EUT C 108, 14.4.2012, s. 2), senast förlängt genom kommissionens beslut av den 29 juni 2012 i stödärende SA.34897 (12/N), ännu inte offentliggjort.

⁽²²⁾ Andelskapital ger ingen rösträtt.

⁽²³⁾ Se fotnot 4.

⁽²⁴⁾ Denna åtgärd och därmed sammanhängande åtgärder godkändes av kommissionen den 23 december 2009 (se fotnot 7).

⁽²⁵⁾ Republiken Österrikes räddning av HGAA enligt ovanstående villkor innebar att BayernLB tvingades skriva av HGAA:s hela bokförda värde på 2,3 miljarder euro och avstå från fordringar för redan tillhandahållna lån motsvarande 825 miljoner euro.

e) Överföring av kapital från BayernLabo till BayernLB

- (49) En betydande del av BayernLabos reserver, nämligen 1 miljard euro, kommer att utan motprestation eller ersättning överföras till kärnbankens reserver, dvs. till BayernLB.

3. Omstruktureringsplanen som anmälts av Tyskland

a) Beskrivning av affärsmodellen

- (50) BayernLB har presenterat en omstruktureringsplan som anger hur bankens lönsamhet kommer att återställas till den 31 december 2015. Omstruktureringsplanen omfattar grundläggande förändringar av BayernLB:s affärsmodell och en strategisk omläggning av bankens verksamhet. Utmärkande för den nya affärsmodellen är en lägre riskprofil, ett starkare fokus på den regionala handeln samt hållbarhet när det gäller finansiering och utlåningsverksamhet. Enligt omstruktureringsplanen kommer BayernLB:s verksamhet att minska betydligt och inriktas på dess kärnverksamhet, kärnprodukter och kärnområden. Det senare kommer att uppnås genom att kontor, dotterbolag och ägarintressen stängs respektive avyttras samt genom att vissa verksamheter läggs ner.
- (51) Ett viktigt inslag i omstruktureringsstrategin är en åtskillnad mellan de enskilda affärsenheternas kärnverksamhet och icke-kärnverksamhet. BayernLB har som mål att upphöra med alla icke-kärnverksamheter.
- (52) För den strategiska separationen av kärnverksamheter och icke-kärnverksamheter har BayernLB etablerat en omstruktureringsenhet (restructuring unit, RU) där de flesta icke-kärnverksamheter samlas. På detta sätt kan BayernLB koncentrera sig på framtida uppgifter inom sina kärnverksamheter, utan att behöva bry sig om avvecklingen av icke-kärnverksamheterna.
- (53) BayernLB kommer att fokusera sin verksamhet på följande tre huvudområden:
- i) Kärnverksamhetsområde 1: storföretag, medelstora företag ⁽²⁶⁾ och privatkunder.
 - ii) Kärnverksamhetsområde 2: fastigheter och sparbanker/sammanslutningar, offentliga myndigheter och BayernLabo.
 - iii) Kärnverksamhetsområde 3: marknader.

Kärnverksamhetsområde 1: storföretag, medelstora företag och privatkunder

- (54) Målgruppen för verksamhetsområdet "storföretag" är företag som har sitt säte i Tyskland och en omsättning på minst 1 miljard euro. Banken kommer att dra ner på och begränsa de utländska kontorens nuvarande verksamhet, särskilt deras lokala aktiviteter, genom ett ökat fokus på kunder med anknytning till Tyskland ⁽²⁷⁾, där BayernLB särskilt kommer att erbjuda produkter på området företagsbanktjänster (särskilt kreditfaciliteter) och området strukturerade finansiella produkter (exportkrediter och handelsfinansiering, leasing och projektf finansiering).
- (55) Målgruppen för området "medelstora företag" är bayerska medelstora företag med en omsättning på mellan 50 miljoner och 1 miljard euro, familjeföretag och andra tyska företag i utvalda regioner i Tyskland där banken redan närvarar, såsom i Nordrhein-Westfalen via filialen i Düsseldorf. Målgruppen i regioner där banken inte närvarar utgörs av företag med en omsättning på mellan 100 miljoner euro och 1 miljard euro. Förutom kreditfaciliteter kommer banken bland annat att erbjuda produkter på området exportkrediter och handelsfinansiering, handel med dokument, ränte- och valutahantering, derivat, investeringar, betalningar och leasing. Banken kommer också att via sparbankerna erbjuda bankprodukter för kunder med en extern omsättning på under 50 miljoner euro.
- (56) Genom dotterbolaget DKB kommer BayernLB att vara representerat inom marknadssegmenten privatkunder (retail banking), infrastruktur och företagskunder. Inom segmentet privatkunder (retail banking) omfattar produktutbudet girokonton och kreditkort och andra direkta bankprodukter (finansiering, investeringar). Inom segmentet infrastruktur fokuserar DKB på allmännyttiga företag samt på vårdsektorn. Inom segmentet företagskunder är DKB:s verksamhet inriktad på kunder inom utvalda branscher såsom jordbruk och livsmedel, miljöteknik, turism och fria yrken (advokater, notarier, revisorer osv.).

⁽²⁶⁾ EU:s definition av små och medelstora företag (SMF) stämmer inte överens med hur medelstora företag normalt sett definieras i Tyskland. Med medelstora företag avses i detta beslut företag med en omsättning på upp till 1 miljard euro.

⁽²⁷⁾ En förklaring till vad som avses med anknytning till Tyskland ges i punkt 6 i bilaga I.

Kärnverksamhetsområde 2: fastigheter och sparbanker/sammanslutningar, offentliga myndigheter och BayernLabo

- (57) BayernLB:s fastighetsverksamhet är inriktad på tyska kunder. Banken kommer dock även att ledsaga internationella kunder med anknytning till Tyskland. På området kommersiella fastigheter omfattar verksamheten portföljfinansiering, finansiering av bostadsfastigheter och fastighetsutveckling, lagerfinansiering och finansiering av fastighetsfonder. När det gäller bostadsfastigheter tillhandahåller banken tjänster för bostadsbolag samt bostadsfinansiering. På området fastighetsförvaltning är bankens verksamhet främst inriktad på hotellfastigheter samt fastigheter inom omvårdnads- och vårdsektorn.
- (58) BayernLB kommer även i fortsättningen att samarbeta med bayerska sparbanker och i mindre utsträckning även med andra tyska sparbanker. Banken kommer att erbjuda sparbankerna produkter och tjänster som kompletterar deras eget utbud av produkter och fungera som centralbank för sparbankerna.
- (59) På området offentliga myndigheter erbjuder BayernLB sina kunder ett brett utbud av finansieringsprodukter och andra relaterade tjänster, bland annat för offentlig-privata partnerskapsprojekt. Förutom för likviditetsförvaltning kommer BayernLB inte att erbjuda några nya kreditprodukter för offentliga myndigheter utanför Bayern. Utöver ovannämnda produkter och tjänster kan banken erbjuda finansieringsmöjligheter för offentlig-privata partnerskapsprojekt och exportverksamheter samt projektfinsiering om detta är av intresse för kunder med anknytning till Tyskland.
- (60) Via BayernLabo beviljar BayernLB statsfinansierade lån för bostadsprojekt i Bayern. BayernLabos kundfokus ligger på privatkunder, juridiska personer som skapar eller moderniserar bostäder i Bayern samt på lokala och regionala myndigheter. Dessutom erbjuder BayernLabo finansieringsprodukter för lokala och regionala myndigheter och deras *Zweckverbände* (sammanslutning av flera regionala myndigheter för ett särskilt ändamål). Dessa verksamheter kommer dock även i framtiden att begränsas till Bayern.

Kärnverksamhetsområde 3: Marknader

- (61) BayernLB:s utbud omfattar treasury-produkter (råvaror, korta räntor, derivat med fast avkastning, utländsk valuta), kapitalmarknadsprodukter (produkter med fast avkastning, strukturerade produkter för certifikat för privata investerare, strukturerade ränteprodukter och utfärdande av aktier) och finansieringsprodukter (internationella lån och inhemsk finansiering). Dessa produkter är avsedda för finansinstitut och institutionella kunder som försäkringsbolag, stiftelser och kyrkor. Detta affärsområde är begränsat till verksamhet med kunder. Egenhandeln (proprietary trading) kommer att upphöra helt, med undantag för treasury-verksamheten. Dessutom kommer banken att avsevärt begränsa sin utlåning till andra banker.

b) *Avveckling av företags verksamhet*

- (62) BayernLB har redan stängt sina kontor i Peking, Tokyo, Montreal, Mumbai, Kiev, Hongkong och Shanghai. Bankens internationella närvaro kommer i framtiden att begränsas till de redan betydligt mindre filialerna i Paris, New York, London och Milano.
- (63) Banken kommer att avyttra några av sina dotterbolag/ägarintressen, t.ex. planerar man att avyttra LBS till Sparkassenverband. Försäljningspriset på 818,3 miljoner euro grundar sig på en gemensam expertrapport från två sakkunniga av den 30 maj 2012 och motsvarar LBS värde den 30 juni 2012. När det gäller fastställandet av priset hävdar Tyskland att eftersom sparbankerna är den viktigaste distributionskanalen för LBS-produkter skulle en normal privat investerare ha gjort ett avdrag för en sådan marknadsrisk vid fastställandet av priset. Detta argument hade inte beaktats i expertutlåtandet. Därför insisterade kommissionen inte på en offentlig upphandling, eftersom det ansågs osannolikt att försäljningspriset skulle bli högre vid upphandling än vid försäljning till Sparkassenverband.
- (64) Banken kommer också att upphöra med sin verksamhet i Östeuropa (segmentet Östeuropa) och avyttra sitt ungerska dotterbolag MKB Bank. Enligt den ursprungliga omstruktureringsplanen planerade BayernLB att avyttra MKB den [...]. På grund av den osäkra politiska och ekonomiska situationen i Ungern⁽²⁸⁾ och dess inverkan på MKB:s finansiella information, ansåg BayernLB att det verkade osannolikt med en snabb försäljning av MKB och beslutade sig därför för att försäljningen av MKB den [...] skulle skjutas upp.
- (65) Dessutom kommer BayernLB att varaktigt minska riskerna inom sina återstående kärnverksamheter. Därför kommer banken att upphöra med affärsverksamheter som är starkt beroende av utvecklingen på kapitalmarknaderna såsom egenhandel (proprietary trading), värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet och transaktionsrelaterad förvärvsfinansiering. Dessutom kommer banken att dra ner på sin finansiellt krävande och riskfyllda verksamhet med internationella kunder och sådan kommer endast att ske om anknytning till Tyskland föreligger.

⁽²⁸⁾ Särskilt mot bakgrund av den nyligen introducerade bankavgiften – som inte bestäms utifrån vinsten – och lagen om lån i utländsk valuta. Flera klagomål har inkommit till kommissionen avseende dessa båda åtgärder.

- (66) Inom verksamhetsområdet storföretag kommer banken att upphöra med banktjänster för företagskunder och projektfinansiering för kunder utan anknytning till Tyskland.
- (67) Fastighetsverksamheten i de utländska filialerna med kunder utan anknytning till Tyskland ställs in.
- (68) Dessutom kommer banken att begränsa sin utlåning till andra banker avsevärt och ställa in sin så kallade dedicated proprietary trading.
- (69) Banken förbinder sig att till slutet av 2015 ha minskat sin balansomslutning på 421,7 miljarder euro (2008) till 239,4 miljarder euro. Denna balansomslutning på 239,4 miljarder euro skulle ha motsvarat en balansomslutning på cirka 206 miljarder euro 2008 och innebär därmed en minskning av balansomslutningen med cirka 51 % (dvs. om jämförelsen sker på en likvärdig grund, så kallad like-to-like-basis).

c) *Regionalt fokus*

- (70) I slutet av 2010 var 58 % av BayernLB:s kreditpositioner lokaliserade till Tyskland och 74 % till Europa (geografiskt område). BayernLB har sina viktigaste valutapositioner i amerikanska dollar, brittiska pund och schweizerfranc (se tabell 2) och 24 % av bankens tillgångar var i slutet av 2010 i en annan valuta än euro.

Tabell 2

Tillgångar och skulder i utländsk valuta i slutet av 2010

	Tillgångar	Skulder
CHF	12 994	9 384
GBP	14 752	11 736
USD	33 913	23 169
Övriga valutor	14 690	14 942

- (71) [30–50] % av tillgångarna i US-dollar hade i slutet av 2010 bokförts inom omstruktureringsenheten. BayernLB:s filialer i New York och London stod i slutet av 2010 för [30–50] % av tillgångarna i US-dollar och [50–70] % av tillgångarna i brittiska pund.
- (72) Inom verksamhetsområdet storföretag erbjuder BayernLB förutom lån till företag även projektfinansieringslån. I slutet av 2010 gick [9–14] miljarder euro av de [23–29] miljarder euro som bokfördes som lån inom verksamhetsområdet storföretag till företagslån. Återstående [12–17] miljarder euro gick främst till projektfinansieringslån och andra strukturerade lån (structured finance). Projektfinansieringslånen ledde till en betydande exponering av banken gentemot tredjeländer. Endast [2–5] % av projektfinansieringslånen fanns i slutet av 2011 i Tyskland. De största exponeringarna sett till land var mot Förenta staterna, Storbritannien och [ett land i Mellanöstern]. När det gäller de nya lån som beviljades i New York mellan 2009 och 2012 var endast [12–15] % baserade på projekt där en tysk kund var inblandad. När det gäller de projektfinansieringslån som under samma tidsperiod beviljades i regionen Europa, Mellanöstern och Afrika (nedan kallat EMEA) låg motsvarande andel på [55–60] %.
- (73) För att stärka sin inriktning på kärnmarknaden i Bayern och Tyskland har BayernLB gått med på att begränsa sin verksamhet till kunder med anknytning till Tyskland och att avsevärt dra ned på sin internationella verksamhet i enlighet med vad som anges detaljerat i den åtagandekatalog som Tyskland har inkommit med.

d) *Kapitalstärkande åtgärder*

- (74) Under granskningsförfarandet förde de tyska myndigheterna, finansinspektionen, bankens ägare och banken själv intensiva samtal om den reviderade omstruktureringsplanen och en möjlig återbetalningsplan.
- (75) Det är allmänt vedertaget att passiva innehav (förutom statligt stöd) enligt Basel III inte längre räknas som Tier 1-kapital och därmed från och med 2013 förlorar sin status som fullt godkänt Tier 1-kapital enligt tillsynskraven.

- (76) Enskilda bayerska sparbankers passiva innehav i BayernLB uppgår för närvarande till totalt [700–750] miljoner euro; [...] ⁽²⁹⁾. Dessa passiva innehav är utan tidsbegränsning, dvs. de har ingen förfallodag och förblir därmed hos banken såvida de inte återbetalas på initiativ av banken.
- (77) Sparkassenverband och BayernLB har kommit överens om att alla icke-tidsbegränsade passiva innehav som innehas av enskilda bayerska sparbanker [...] återbetalas och sedan återinvesteras av Sparkassenverband omedelbart genom ett kapitaltillskott till BayernLB Holding ⁽³⁰⁾.
- (78) Dessutom kommer Sparkassenverband att tillföra BayernLB Holding ytterligare [22–62] miljoner euro. Fastställandet av Sparkassenverbands nya andelar beror på värdet av BayernLB Holding AG, som bestäms enligt värderingsstandarden IdW S1, som utarbetats av det tyska institutet för revisorer (Institut der Wirtschaftsprüfer, IdW). Sparkassenverbands procentuella andel får inte överstiga 25 %, så att den i vilket fall förblir under den blockerande minoriteten (25 % + en röst).
- (79) Även delstaten Bayerns passiva innehav på 3 miljarder euro förlorar 2018 sin status som fullt godkänt Tier 1-kapital enligt tillsynskraven. Vidare har delstaten Bayern offentligt tillkännagivit att man önskar återfå det passiva innehavet på 3 miljarder euro från BayernLB. BayernLB var dock tveksam till att återbeta det passiva innehavet för att inte äventyra de tillsynsrättsliga kapitalreserverna. BaFin hade förklarat för kommissionen muntligen att den anser att en bank inte bara behöver den kapitaltäckningskvot för primärkapital på 9 % som fastställts av Europeiska bankmyndigheten EBA (nedan kallat *EBA-primärkapitalet*), utan också en betydande kapitalreserv som bör uppgå till minst 0,5–1 % beroende på bankens affärsmodell.
- (80) Dessutom ansåg banken, efter att ha tillämpat ett krisscenario i linje med EBA:s stresstest i juni 2011, att en sådan kapitalbuffert var rimlig. EBA välkomnade detta försiktiga tillvägagångssätt. Därför kunde Tyskland inte lägga fram ett förslag till kommissionen om en eventuell återbetalning av det passiva innehavet.
- (81) Vidare hade BaFin påpekat att BayernLabos kapital eventuellt skulle kunna komma att behandlas [annorlunda] i framtiden. Därför avser BayernLabo att överföra en betydande del av BayernLabos reserver (1 miljard euro) till kärnbanken. Insättningen för ett specifikt ändamål (se skälen 29 och 31) förblir dock hos BayernLabo och kommer även i fortsättningen att användas för att uppfylla BayernLabos lagstadgade stöduppgifter. Det kapital som stannar kvar hos BayernLabo värderas upp så att det kan godkännas som EBA-primärkapital genom att det får en obegränsad förlustkompenenserande funktion och ersätts genom utdelning.

e) *Beskrivning av den finansiella planeringen*

- (82) I skälen 83 ff. beskrivs de antaganden som ligger till grund för den finansiella planeringen, behandlingen enligt banktillsynen, de prognostiserade nyckeltalen, lönsamheten inom de enskilda verksamhetsområdena och prognoserna för MKB.

— *Planeringsantaganden*

- (83) För sina kortfristiga BNP- och valutaprognoser (dvs. för perioden 2012–2013) använde sig BayernLB av en metod som bygger på vägda prognoser från internationella institut, konjunkturprognoser från privata ekonomiska forskningsinstitut och uppgifter från BayernLB:s interna forskningsavdelning. För långsiktiga BNP-prognoser som sträcker sig bortom 2013 utgår BayernLB i sina prognoser ifrån att tillväxten bestäms av den långsiktiga potentialen i ekonomin. För den interna planeringen utgår BayernLB i allmänhet ifrån konservativa prognoser. Mindre avvikelser från andra institutioners prognoser beror på avrundningsskillnader (t.ex. prognosen för euroområdet under 2013: IMF: 0,9 %; BayernLB och kommissionen: 1 %).
- (84) BayernLB:s prognos för US-dollar är baserad på antagandet att US-dollar under 2013 [...]. Under perioden 2015–2016 kommer US-dollar att [...] gentemot euron. BayernLB motiverar detta med en förväntad [...] i Förenta staterna:s offentliga finanser och det faktum att växelkursen [...] köpkraftsparitet (PPP) [...], som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har uppskattat uppgå till 1,25 US-dollar för 2011. Eftersom inflationen i Förenta staterna väntas bli högre än i euroområdet, kommer PPP för 2016 enligt BayernLB att ligga på närmare 1,30 US-dollar.
- (85) BayernLB:s prognoser angående ränteutvecklingen bygger på de för närvarande mycket låga räntorna. BayernLB utgår ifrån att det kommer att ske en gradvis normalisering, dvs. att de nuvarande låga räntorna kommer att stiga till en rimlig nivå. Banken grundar detta antagande på tillväxt- och inflationsprognoser och relevanta uttalanden om den förväntade penningpolitiken.

⁽²⁹⁾ Eftersom BayernLB under de senaste åren gick med förlust var man tvungen att skriva ner det nominella värdet av sparbankernas passiva innehav som ingick i förlusten från [770–810] miljoner euro till [700–750] miljoner euro.

⁽³⁰⁾ Alternativt kan de passiva innehaven också omvandlas till eget kapital, utan att kapitalet först återbetalas och sedan återförs.

- (86) Tyskland har lämnat information till kommissionen som visar att BayernLB:s BNP-prognoser i hög grad stämde överens med den allmänna bedömning som gjorts av stora internationella institutioner såsom Internationella valutafonden (IMF) och kommissionen.
- (87) De senaste uppdaterade prognoserna från juni 2012 byggde på antaganden från maj 2012. I sina uppdaterade finansiella prognoser från juni 2012 har BayernLB ändrat ett antal nationalekonomiska planeringsantaganden och reviderat sin prognos med tanke på de för närvarande mycket låga räntorna (se tabell 3).

Tabell 3

Antaganden i de finansiella prognoserna

År	2012 (%)	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)
5-årsränta (tidigare planering)	[...]	[...]	[...]	[...]
5-årsränta (uppdatering, juni 2012)	[...]	[...]	[...]	[...]
EUR/USD	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]

- (88) Av företagsspecifika skäl gjorde BayernLB även ett antal negativa justeringar av sina vinstprognoser. Banken utgick till exempel från försiktigare skatteprognoser (dvs. en högre effektiv skattesats) och högre driftkostnader för att ta hänsyn till ett negativt beslut från den federala arbetsdomstolen samt uppdaterade sitt valutasäkringsresultat motsvarande nivån i slutet av 2011 ⁽³¹⁾.
- (89) BayernLB presenterade en analys av de finansiella prognosernas valutakänslighet för US-dollar, schweiziska franc och brittiska pund. Av denna information framgår att räntenettet är som känsligast för svängningar i dollarkursen. Vid en högre växelkurs för euro/US-dollar visar prognoserna för räntenettet på nedåtgående tendenser, vid en låg växelkurs för euro/US-dollar på uppåtgående tendenser.

— Finansiella prognoser

- (90) Tyskland har inkommit med detaljerade finansiella prognoser för utvecklingen av tillgångsvolymen, marginalerna och riskexponeringarna inom de enskilda verksamhetsområdena och om den planerade finansieringen per refinansieringskälla samt motsvarande marginaler.
- (91) I tabell 4 anges nyckeltalen i omstruktureringsplanen.

Tabell 4

Nyckeltal i omstruktureringsplanen

Koncern (i miljoner euro)	2012	2013	2014	2015	2016
	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
Överskottsmarginal	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Provisionsintäkter, netto	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Resultat från säkringstransaktioner	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Handelsresultat	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Resultat från investeringar och nedskrivningar	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Övrigt totalresultat	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)

⁽³¹⁾ För fullständighetens skull bör det i detta sammanhang även nämnas att anpassningarna i två fall även medförde positiva effekter, dels genom att de effekter som var att vänta av att Basel III uppdaterades ([...] euro), dels genom att planerna för omstruktureringsenheten uppdaterades ([...] miljoner euro).

Koncern (i miljoner euro)	2012	2013	2014	2015	2016
	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
Summa intäkter	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]
Avsättningar för kreditförluster	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Summa kostnader	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Kostnader för bankavgifter	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Omstruktureringskostnader	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
RESULTAT FÖRE SKATT	[0–500]	[500–1 000]	[500–1 000]	[500–1 000]	[700–1 200]
INKOMSTSKATT	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
RESULTAT EFTER SKATT	[0–500]	[200–700]	[200–700]	[400–900]	[400–900]
K/I-tal (inkl. bankavgifter) i %	[60–75] %	[50–60] %	[50–60] %	[45–55] %	[45–55] %
Tillgångar	[250 000–280 000]	[250 000–280 000]	[240 000–270 000]	[220 000–250 000]	[220 000–250 000]
Tillsynsrättsliga riskexponeringar	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Summa intäkter/riskexponeringar (i bps)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Genomsnittligt antal medarbetare (i tusental)	(...)	(...)	(...)	(...)	[...] (**)
Räntabilitet på eget kapital (REK) utifrån en kapitaltäckningskvot på 10 % (*)	[0–5] %	[3–8] %	[3–8] %	[3–8] %	[5–10] %

(*) BayernLB utgår från en kapitaltäckningskvot på 10 % vid sina beräkningar av räntabiliteten på det egna kapitalet (REK).

(**) Inklusive MKB som ska säljas senast den [...]. [...] utan MKB:s personalkapacitet.

- (92) Vid EBA-stresstestet i december 2011 hade BayernLB en EBA-primärkapitalkvot på 10 %. Bankens vinster kommer att öka under omstruktureringsperioden.

— Prognoser över enskilda verksamhetsområden och räntabilitet

Tabell 5

Prognoser över enskilda verksamhetsområden och räntabilitet

Verksamhetsområde	REK efter skatt (*)			RWA (i miljarder euro)		Förändring av RWA
	2011 (%)	2012 (%)	2016 (%)	2011	2016	2011–2016 (%)
Storföretag och medelstora företag	8,3	[3–8]	[5–10]	27,3	[29–31]	+ [6–14]
DKB	4,7	[3–8]	[5–10]	31,1	[38–41]	+ [21–31]

Verksamhetsområde	REK efter skatt (*)			RWA (i miljarder euro)		Förändring av RWA
	2011 (%)	2012 (%)	2016 (%)	2011	2016	2011–2016 (%)
fastigheter	9,8	[3–8]	[5–10]	9,7	[13–15]	+ [33–43]
Sparbanker och sammanslutningar	[15–50]	[10–35]	[10–35]	0,7	[1–3]	+ [50–200]
Marknader	4,0	[(- 10)–(- 5)]	[0–5]	20,3	[14–16]	[(- 31)–(- 21)]
BayernLabo	85	[115–120]	[75–80]	0,6	[0,6–0,8]	+ [0–33]
Koncernen (**)		1–5	[5–10] %	118,4	[95–105]	[(- 20)–(- 11)]

Verksamheter under avveckling

Omstruktureringsenheten	5,6	[(- 5)–0]	[(- 13)–(- 5)]	12,1	[1,5–2]	[(- 100)–(- 75)]
LBS	25,3	[...]	[...]	2,1	(...)	[...]
MKB	- 40,4	[(- 20)–(- 15)]	[...]	7,2	(...)	[...]

(*) Vid beräkningen av REK utgår BayernLB från EBA-primärkapitalet som approximativt värde för detegna kapitalet och en EBA-primärkapitalkvot på 10 %. Antagandet om en EBA-primärkapitalkvot på 10 % har ingen snedvridande effekt på denna jämförande lönsamhetsanalys.

(**) Värdena på denna rad avser hela BayernLB-koncernen och omfattar även verksamhetsområden som inte är specificerade ovan.

— Finansiering

- (93) I juni 2011 inkom Tyskland med den finansieringsplan för BayernLB som anges i tabell 6. Den uppdelning som återges här härrör från tiden innan banken lovade att minska sin balansomslutning ytterligare, vilket ger en balansomslutning på cirka 240 miljarder euro år 2015.

Tabell 6

Finansieringsplan

	2010	2015	Absolut förändring
Bankskulder för vilka säkerhet lämnats	(...)	(...)	(...)
Bankskulder för vilka ingen säkerhet lämnats	(...)	(...)	(...)
Därav depå A	(...)	(...)	(...)
Skulder hos icke-banker	(...)	(...)	(...)
Därav insättningar från företag	(...)	(...)	[2–8]

	2010	2015	Absolut förändring
Skulder representerade av emitterade värdepapper	(...)	(...)	– (...)
<i>Därav hypoteksobligationer</i>	(...)	(...)	(...)
<i>Därav depå B</i>	(...)	(...)	[1–5]
Avsättningar för skulder och kostnader	(...)	(...)	(...)
Mindre prioriterade skulder	(...)	(...)	(...)
Eget kapital	(...)	(...)	(...)
Handelsskulder	(...)	(...)	(...)
Övrigt	(...)	(...)	(...)
Totalt	(...)	(...)	(...)

- (94) BayernLB tillhandahöll den information som anges i tabell 7 om utvecklingen av bankens papperisering, och icke papperisering, av skulder med ansvarsgaranti som före krisen garanterats av staten ⁽³²⁾ för omstrukturingsperioden.

Tabell 7

Löptider för skulder med ansvarsgaranti

Bestånd	I miljarder euro
31.12.2010	58,3
31.12.2011	46,7
31.12.2012	41,4
31.12.2013	32,8
31.12.2014	23,6
31.12.2015	1,6

- (95) Tyskland översände omfattande information om alternativa finansieringskällor som finns tillgängliga för BayernLB, i synnerhet information om tillgängliga säkerheter för utgivning av säkerställda obligationer som inte ingick i den inlämnade finansieringsplanen. Sådana säkerheter finns att tillgå på DKB-nivå och kan visa sig vara gynnsamma finansieringsalternativ. Dessutom lämnade Tyskland uppgifter om ytterligare och ökande emissionsmöjligheter på de internationella marknaderna.

⁽³²⁾ Nedan kallade skulder med ansvarsgaranti.

— MKB

- (96) Den lag om lån i utländsk valuta ⁽³³⁾ som utfärdades av den ungerska regeringen under hösten 2011 bidrog avsevärt till MKB:s förlust på 382 miljoner euro för 2011.
- (97) Den förtida återbetalningen av lån i utländsk valuta och de fortsatt svåra förhållandena ledde till att vinstutsikterna för MKB ständigt minskade, så att BayernLB gjorde en nedskrivning av sin andel i MKB på – 576 miljoner euro i enlighet med de tyska redovisningsstandarderna.
- (98) Under det första kvartalet 2012 ökade BayernLB MKB:s kapital med 200 miljoner euro. Genom koncernfinansieringen har BayernLB en exponering gentemot MKB, som i slutet av 2012 uppskattningsvis kommer att uppgå till cirka [...] miljarder euro.

— EBA-stresstest

- (99) Vid EBA-stresstestet i december 2011 låg BayernLB:s primärkapitalkvot enligt EBA-kriterierna (nedan kallad *EBA-primärkapitalkvoten* eller *primärkapitalkvoten*) på 10 %. Med tanke på sammansättningen av BayernLB:s portfölj gentemot stater (sovereigns) drog EBA slutsatsen att BayernLB inte behöver ha någon särskild statskreditriskkapitalbuffert för sina kreditpositioner inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

— Banktillsynsrättsliga antaganden

- (100) Den finansiella planeringen bygger på antagandet att de allmänt accepterade principerna för god redovisningssed (GAAP) enligt den tyska handelsrätten (HGB) 2013 kommer att ersättas av IFRS (International Financial Reporting Standards) när det gäller beräkningen av den tillsynsrättsliga kapitalkvoten.
- (101) Tillämpningen av IFRS skulle medföra ett antal ändringar beträffande BayernLB:s tillsynsrättsliga egenkapital, vilket man tog hänsyn till i prognoserna. En viktig effekt som denna förändring medför är relaterad till de räntefria (statligt stödda) lånen som BayernLabo beviljar inom ramen för beviljandet av statliga bostadsbidrag och stadsutvecklingen ⁽³⁴⁾. Dessa lån redovisas enligt HGB till det diskonterade värdet (vilket är lägre än det nominella värdet eftersom lånen löper utan ränta). Enligt IFRS redovisas dessa lån till det nominella värdet, vilket bekräftas av BayernLB:s revisor. Denna skillnad innebär att kapital genereras för BayernLabo och följaktligen även för BayernLB. Följderna av denna förändring beräknas uppgå till 967 miljoner euro den 31 december 2011.

f) Ytterligare minskning av riskexponeringarna

- (102) Tyskland åtar sig att på ett resultatneutralt sätt minska sina riskexponeringar med ytterligare 10 miljarder euro till 2017. Varje minskning av intäkterna kommer att uppvägas av motsvarande kostnadsminskningar. Minskningarna kan uppnås genom att beräkningen av riskexponeringarna optimeras eller genom att tillgångarna inom vissa verksamhetsområden minskas.
- (103) BayernLB inkom med följande beskrivning av fördelningen per segment av den ytterligare minskningen av riskexponeringarna motsvarande 10 miljarder euro (att jämföra med prognoserna över riskexponeringarna i omstruktureringsplanen): En ytterligare minskning med [...] miljarder euro inom verksamhetsområdena storföretag/medelstora företag, [...] miljarder euro inom DKB, [...] miljarder euro inom verksamhetsområdet fastigheter, [...] miljarder euro inom verksamhetsområdet marknader och [...] miljarder euro inom omstruktureringsenheten.
- (104) Tyskland har i illustrerande syfte angivit två möjliga scenarion beträffande hur en ytterligare minskning av riskexponeringarna motsvarande 10 miljarder euro skulle kunna uppnås. Enligt Tyskland och BayernLB är båda scenariona realistiska.

Scenario 1: En minskning av riskexponeringarna motsvarande [...] miljarder euro genom en minskning av tillgångarna inom vissa verksamhetsområden och [...] miljarder euro genom en optimering av beräkningen av riskexponeringarna

- (105) I ett första scenario beskriver Tyskland effekterna av en minskning av riskexponeringarna motsvarande [...] miljarder euro genom en minskning av tillgångarna inom vissa verksamhetsområden och en ytterligare minskning motsvarande [...] miljarder euro genom optimerade beräkningar av riskexponeringarna (se tabell 8).

⁽³³⁾ MKB beviljade lån i utländsk valuta i schweiziska franc och euro till privatkunder för förvärv av fastigheter, vanligtvis för förvärv av det egna hemmet. Den schweiziska francen ökade dock kraftigt i värde med tiden, så att kostnaden för att betala skulden i den utländska valutan vida översteg fördelarna med ett lån med en betydligt lägre ränta jämfört med ett lån i den inhemska valutan. För att avlasta låntagaren antog det ungerska parlamentet i september en lag om lån i utländsk valuta som gav privatpersoner rätt att återbeta lån i utländsk valuta till en kurs långt under marknadskursen.

⁽³⁴⁾ BayernLabo beviljar i sin egenskap som utvecklingsbank BayernLB statligt subventionerade lån.

Tabell 8

Scenario 1

Koncernen (i miljoner euro)	2016	Delta genom en minskning av riskexponeringarna motsvarande 10 miljarder euro	2016
	Omstruktureringsplan		Efter ytterligare minskning av riskexponeringarna
Summa intäkter	(...)	(...)	(...)
Avsättningar för kreditförluster	(...)	(...)	(...)
Summa kostnader	(...)	(...)	(...)
RESULTAT FÖRE SKATT	(...)	(...)	(...)
REK (*) (22 % skatt)	[5–10] %	(...)	[7–12] %
Riskexponeringar	(...)	(...)	(...)

(*) Vid beräkningen av REK utgår BayernLB ifrån en primärkapitalkvot på 10 % och använder sig av detlagstadgade primärkapitalet som approximativt värde för det egna kapitalet.

Scenario 2: En minskning av riskexponeringarna motsvarande [...] miljarder euro genom en minskning av tillgångarna inom vissa verksamhetsområden och [...] miljarder euro genom en optimering av beräkningen av riskexponeringarna

- (106) I ett andra scenario beskriver Tyskland effekterna av en minskning av riskexponeringarna motsvarande [...] miljarder euro genom en minskning av tillgångarna inom vissa verksamhetsområden och en ytterligare minskning motsvarande [...] miljarder euro genom optimerade beräkningar av riskexponeringarna (se tabell 9).

Tabell 9

Scenario 2

Koncernen (i miljoner euro)	2016	Delta genom en minskning av riskexponeringarna motsvarande 10 miljarder euro	2016
	Omstruktureringsplan		Efter ytterligare minskning av riskexponeringarna
Summa intäkter	(...)	(...)	(...)
Avsättningar för kreditförluster	(...)	(...)	(...)
Summa kostnader	(...)	(...)	(...)
RESULTAT FÖRE SKATT	(...)	(...)	(...)
REK (*) (22 % skatt)	[5–10] %	(...)	[7–12] %
Riskexponeringar	(...)	(...)	(...)

(*) Vid beräkningen av REK utgår BayernLB från en primärkapitalkvot på 10 % och använder sig av detlagstadgade primärkapitalet som approximativt värde för det egna kapitalet.

- (107) Enligt banken är det i dagsläget inte möjligt att ange exakt hur minskningen av riskexponeringarna kommer att ske över tid, eftersom minskningen kan uppnås både genom en minskning av tillgångarna inom vissa verksamhetsområden och genom optimerade beräkningar av riskexponeringarna.

4. Återbetalningsplan

- (108) På kommissionens begäran utarbetade banken återbetalningsplaner (se tabellerna 10 och 11), där hänsyn tas till en ytterligare minskning av riskexponeringarna motsvarande ett belopp på 10 miljarder euro till 2017. Vid upprättandet av dessa planer tog banken hänsyn till samtliga sekundära effekter av återbetalningen, särskilt räntebetalningar på passiva innehav. Dessutom är återbetalningsplanen baserad på det konservativa antagandet att tillsynsmyndigheten inte kommer att erkänna det kapital som uppstår genom redovisningen av BayernLabo-lånet till det nominella värdet enligt IFRS som lagstadgat primärkapital (tabell 10). Om tillsynsmyndigheten ändå skulle erkänna hela eller delar av detta belopp som lagstadgat primärkapital, kommer detta från och med 2013 att beaktas i återbetalningsplanen för återbetalningen av motsvarande del av clawbacken (se tabell 11), vilket godkänts av Tyskland.

Tabell 10

Hypotetisk återbetalningsplan utan ytterligare kapital som uppstår då BayernLabo-lånet värderas i enlighet med IFRS (i miljoner euro)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TOTALT
Clawback-delbetalningar	480 (*)	120	120					720
Clawback-engångsbetalning	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	1 240
Återbetalning av delstaten Bayerns passiva innehav utan ytterligare minskning av riskexponeringarna	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	[3 000]
Återbetalning genom ytterligare minskning av riskexponeringarna	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	
Sammantaget (clawback och delstaten Bayerns passiva innehav)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	

(*) Inklusive retroaktiva clawback-betalningar sedan 2010.

Tabell 11

Hypotetisk återbetalningsplan (i miljoner euro) inklusive ytterligare kapital [...] som uppstår då BayernLabo-lånet värderas i enlighet med IFRS

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	TOTALT
Clawback-delbetalningar	480 (*)	120	120					720
Engångsclawback	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)			1 240
Återbetalning av delstaten Bayerns passiva innehav utan att man kommit överens om ytterligare minskning av riskexponeringarna	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)			[3 000]
Återbetalning genom ytterligare minskning av riskexponeringarna	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)			
Sammantaget (clawback och delstaten Bayerns passiva innehav)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)			

(*) Inklusive retroaktiva clawback-betalningar sedan 2010.

5. Tysklands åtaganden

- (109) Tyskland har åtagit sig att fullt ut genomföra den ursprungliga omstruktureringsplan som presenterades den 29 april 2009 och som senast ändrades genom meddelandena från Tyskland av den 6 och 12 juni 2012, inklusive åtagandena i bilaga I till det här beslutet och villkoren i bilaga II till det här beslutet. Genomförandet ska ske inom den tidsram som fastställs i dessa bilagor.

3. SAMMANFATTNING AV BESLUTET ATT INLEDA FÖRFARANDET OCH BESLUTET ATT UTVIDGA FÖRFARANDET

- (110) De konkurrensfarhågor som påpekades av kommissionen i beslutet att inleda förfarandet avsåg
- i) beräkningen av stödbeloppet och ersättningen för riskgarantin,
 - ii) frågan om huruvida omstruktureringsplanen lämpar sig för att återställa bankens långsiktiga lönsamhet,
 - iii) frågan om huruvida de åtgärder som vidtas för att begränsa snedvridningen av konkurrensen till följd av stödet är tillräckliga och effektiva, och
 - iv) frågan om huruvida stödet är begränsat till vad som är absolut nödvändigt och om ägarna i tillräcklig utsträckning uppbär de bördor som uppstår genom omstruktureringen.
- (111) Vid tidpunkten för införandet av riskgarantin uppgav Tyskland att stödbeloppet för åtgärden uppgår till cirka 1,6 miljarder euro. I beslutet att inleda förfarandet ifrågasatte kommissionen beräkningen av stödet i fråga, i synnerhet eftersom ingen bedömning hade gjorts av ABS-portföljens marknadsvärde. Vidare påpekade kommissionen att ersättningen på 50 räntepunkter låg långt under det pris som en privat investerare i en marknadsekonomi skulle vänta sig.
- (112) Vidare tvivlade kommissionen på riktigheten i de antaganden som låg till grund för omstruktureringsplanen och ifrågasatte lönsamheten hos BayernLB:s dotterbolag HGAA och MKB. Vidare konstaterade kommissionen att det inte hade gjorts något bindande åtagande att avyttra HGAA, MKB och Banque LB Lux SA till den [...].
- (113) Enligt kommissionen var den planerade minskningen av balansomslutningen och de riskvägda tillgångarna inte tillräcklig för att i största möjliga mån begränsa stödets snedvridande effekter på konkurrensen, eftersom denna minskning i stor utsträckning ändå skulle behöva göras för att återställa lönsamheten.
- (114) Vidare betonade kommissionen att man förväntade sig ytterligare åtgärder i form av förhållningsregler och strukturella åtgärder för att de snedvridande effekterna på konkurrensen skulle minska ytterligare. I samband med detta tog kommissionen särskilt upp en eventuell försäljning av LBS.
- (115) När det gäller kravet att stöd måste begränsas till ett nödvändigt minimum, konstaterade kommissionen att det hittills inte hade getts några tydliga förslag på hur andelsägarna skulle dela de bördor som uppstår i samband med omstruktureringen.
- (116) Genom HGAA-räddningsbeslutet utvidgades det formella granskningsförfarandet i december 2009 till att även omfatta stödåtgärder som Österrike hade genomfört till förmån för HGAA. I detta beslut tog kommissionen upp frågan om huruvida dessa åtgärder utgör ett ytterligare stöd till förmån för BayernLB. Vidare konstaterade kommissionen att räddningen av HGAA och den nedskrivning som följde av denna kunde hota BayernLB:s lönsamhet. Dessutom konstaterade kommissionen att BayernLB visserligen hade lovat att sälja HGAA för att begränsa en eventuell snedvridning av konkurrensen, men att försäljningen av HGAA inte kunde betraktas som en åtgärd för att begränsa snedvridningen av konkurrensen då försäljningen verkade behöva genomföras i vilket fall för att upprätthålla BayernLB:s lönsamhet. Därför ifrågasatte kommissionen att de åtgärder som BayernLB hade föreslagit skulle vara tillräckliga för att begränsa snedvridningen av konkurrensen till ett minimum.

4. KOMMENTARER FRÅN TYSKLAND

- (117) Tyskland bestrider inte att kapitaltillskottet, riskgarantin och garantierna utgör statligt stöd. När det gäller överföringen av kapital från BayernLabo till BayernLB hävdar dock Tyskland att det överförda beloppet inte utgör statligt stöd eftersom överföringen endast görs för att återbetala en del av det erhållna stödet och minska BayernLB:s kapital. Vidare påpekade Tyskland att man måste beakta att BayernLB hade dragit nytta av BayernLabos kapital redan före överföringen, så att stödbeloppet i varje fall är lägre än det överförda beloppet.

- (118) När det gällde diskussionen om ABS-portföljens verkliga ekonomiska värde den 31 december 2008 och kommissionens slutsats, som baserades på fastställandet i sakkunnigutlåtandet att det verkliga ekonomiska värdet motsvarar 83,87 % av det nominella värdet, avstod Tyskland från att överväga en ny och omfattande omvärdering. Vidare accepterade Tyskland marknadsvärdet på 11,753 miljarder euro, vilket motsvarar 60 % av det nominella värdet.
- (119) Tyskland tvivlar på att det krävs en clawback motsvarande den totala skillnaden mellan överföringspriset och det verkliga ekonomiska värdet, dvs. på 1,96 miljarder euro. I synnerhet bestrider Tyskland att denna clawback måste betalas under [...] eftersom banken inte har en tillräcklig kapitalreserv. Av samma anledning avvisar Tyskland den föreslagna tidsplanen för återbetalningen av det passiva innehavet.

5. RÄTTSLIG BEDÖMNING AV DE STÖD SOM GENOMFÖRTS TILL FÖRMÅN FÖR BAYERNLB

- (120) Vid den rättsliga bedömningen av omstruktureringsstödet måste hänsyn tas till alla stöd som genomförts till förmån för BayernLB sedan 2008.

1. Förekomsten av statligt stöd

- (121) Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (122) En åtgärd bör klassas som statligt stöd när följande förutsättningar är uppfyllda: Åtgärden finansieras med statliga medel, den ger vissa företag eller viss produktion en fördel som gynnar företagen/produktionen, fördelen är selektiv och åtgärden snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen och lämpar sig för att inverka negativt på handeln mellan medlemsstaterna. Dessa förutsättningar måste uppfyllas kumulativt för att en åtgärd ska räknas som statligt stöd.
- (123) Som framgår av avsnitten a till e står kommissionen fast vid sin uppfattning att dessa krav är uppfyllda för samtliga stödåtgärder.
- a) *Delstaten Bayerns rekapisering*
- (124) Kommissionen fastställde redan i räddningsbeslutet att samtliga villkor i skäl 122 är uppfyllda. Ökningen av BayernLB:s kapital på 10 miljarder euro utgör därför statligt stöd ⁽³⁵⁾. En privat investerare skulle inte under några omständigheter ha tillhandahållit ett motsvarande belopp till ett företag i svårigheter. Det nominella värdet av rekapiseringen bör därför betraktas som stöd. I linje med kommissionens beslutspraxis ⁽³⁶⁾ motsvarar stödbeloppet kapitaltillskottets nominella värde och uppgår därmed till 10 miljarder euro.
- b) *Riskgarantin*
- (125) Även här fann kommissionen i räddningsbeslutet att samtliga kriterier i artikel 107.1 i EUF-fördraget är uppfyllda. Riskgarantin utgör därför statligt stöd. Denna bedömning har bekräftats av meddelandet från kommissionen om behandlingen av värdeminskade tillgångar inom gemenskapens banksektor ⁽³⁷⁾ (nedan kallat *meddelandet om värdeminskade tillgångar*), där de regler om statligt stöd som gäller för räddningsåtgärder konkretiseras. Meddelandet om värdeminskade tillgångar ger en vägledning för tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder för övertagande av värdeminskade tillgångar. Därmed säkerställs att principen om likabehandling tillämpas i samband med de räddningsåtgärder som vidtas av medlemsstaterna.
- (126) Åtgärden härrör visserligen från en tidpunkt före antagandet av meddelandet om värdeminskade tillgångar, men kommissionen måste ändå tillämpa de regler och riktlinjer som gäller vid den tidpunkt den fattar sitt beslut, oavsett vid vilken tidpunkt stödåtgärderna utformades eller anmälades ⁽³⁸⁾. Under den pågående finanskrisen har kommissionen redan tillämpat meddelandet om värdeminskade tillgångar på åtgärder som anmälts innan meddelandet offentliggjordes ⁽³⁹⁾.

⁽³⁵⁾ Se fotnot 3.

⁽³⁶⁾ Se kommissionens beslut 2009/775/EG av den 21 oktober 2008 om det statliga stöd C 10/08 (ex NN 7/08) som Tyskland har genomfört till förmån för IKB Deutsche Industriebank AG (EUT L 278, 23.10.2009, s. 32, skäl 77), kommissionens beslut av den 18 november 2009 i stödärende N 428/09 Lloyds (EUT C 46, 24.2.2010, s. 2), kommissionens beslut av den 20 maj 2010 i stödärende N 256/09 Ethias (EUT C 252, 18.6.2010, s. 5), kommissionens beslut av den 4 november 2009 i stödärende C 32/09 Sparkasse KölnBonn (EUT C 2, 6.1.2010, s. 1).

⁽³⁷⁾ EUT C 72, 26.3.2009, s. 1.

⁽³⁸⁾ Se dom i mål C-334/07 P, kommissionen mot Freistaat Sachsen, REG 2008, s. I-9465, punkt 53, där domstolen fastställer att en anmäld åtgärd ska bedömas enligt de bestämmelser som gäller då beslut meddelas.

⁽³⁹⁾ Se kommissionens beslut 2010/606/EU av den 26 februari 2010 om det statliga stöd C 9/09 (f.d. NN 49/08, NN 50/08 och NN 45/08) som Belgien, Frankrike och Luxemburg har genomfört till förmån för Dexia SA (EUT L 274, 19.10.2010, s. 54, skäl 153), kommissionens beslut av den 20 september 2011 i stödärende C 29/09 HSH, har ännu inte offentliggjorts, skäl 155.

- (127) Den riskgaranti som beviljats av delstaten Bayern omfattas av meddelandet om värdeminskade tillgångar. I punkterna 32 ff. i meddelandet om värdeminskade tillgångar anges huvudprinciperna för att identifiera tillgångar som kan omfattas av räddningsåtgärder och kategorier av tillgångar (korgar). BayernLB:s ABS-portfölj omfattar olika typer av värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet. Ungefär hälften av portföljen utgörs av RMBS, inom såväl prime-segmentet som sub-prime-segmentet. Andra viktiga värdepapper i portföljen är bland andra CMBS, CDO och andra värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet (ABS Commercial och ABS Consumer). Alla dessa former av värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet är upptagna i tabell 1 i bilaga III till meddelandet om värdeminskade tillgångar och kan därför bli föremål för räddningsåtgärder.
- (128) Enligt punkt 39 i meddelandet om värdeminskade tillgångar motsvarar stödbeloppet vid en räddningsåtgärd skillnaden mellan tillgångarnas överföringspris och deras marknadsvärde. Överföringspriset, som beräknas genom att den första förlusten (1,2 miljarder euro) dras av från det nominella värdet (19,589 miljarder euro), uppgår till 18,389 miljarder euro. Portföljen har ett marknadsvärde på cirka 11,8 miljarder euro ⁽⁴⁰⁾. Skillnaden mellan överföringspriset och marknadsvärdet motsvarar därför åtminstone det förlustbelopp som täcks av garantin för den andra förlusten (4,8 miljarder euro). Hela denna garanti bör därför betraktas som statligt stöd. Det stödbelopp som ingår i beviljandet av riskgarantin uppgår således till 4,8 miljarder euro.

c) *Ansvarsgarantierna*

- (129) De ansvarsgarantier på 15 miljarder euro som SoFFin beviljat inom ramen för det tyska räddningspaketet ⁽⁴¹⁾ utgör statligt stöd.

d) *Österrikes räddningsåtgärder*

- (130) För det första har den räddningsåtgärd som vidtogs till förmån för HGAA i december 2009 visat sig vara till fördel för BayernLB-koncernen eftersom banken annars själv hade varit tvungen att rekapitalisera dotterbolaget HGAA ⁽⁴²⁾. Efter Österrikes förstatligande av HGAA har BayernLB avyttrat sina ägarintressen i HGAA, vilket innebär att HGAA inte längre ingår i BayernLB och därför är föremål för ett separat stödförfarande. Detta förfarande påverkas inte av det här beslutet.
- (131) För det andra har Österrike i samband med förstatligandet av HGAA beviljat BayernLB en direkt garanti beträffande den finansiering på 2,638 miljarder euro som BayernLB försett HGAA med. Åtgärden genomförs därför uppenbarligen med statliga medel. Utan förstatligandet av HGAA och garantin hade BayernLB antagligen förlorat en stor del av sina medel. HGAA befann sig i en nödsituation och genom den statliga garantin befriades BayernLB från den kreditrisk som denna nödsituation innebar. Garantin utgör därför en ekonomisk fördel för BayernLB. Eftersom BayernLB i flera medlemsstater är verksam inom den finansiella sektorn, som kännetecknas av stark internationell konkurrens, måste denna fördel anses kunna påverka handeln på den inre marknaden och snedvrider konkurrensen. Österrikes garanti avseende de finansieringsmedel som BayernLB även fortsättningsvis ställer till HGAA:s förfogande utgör därför statligt stöd till förmån för BayernLB.

e) *Överföringen av kapital från BayernLabo till BayernLB*

- (132) I sitt beslut av den 20 oktober 2004 i fallet om Bayerische Landesbank – Girozentrale ⁽⁴³⁾ konstaterade kommissionen att BayernLabos överföring av statliga medel (utestående fordringar på lån till stöd för bostadsbyggande) till BayernLB under åren 1994 och 1995 utgjorde statligt stöd som innebar en ökning av bankens egna kapital. Utifrån principen om en privat investerare i en marknadsekonomi drog kommissionen slutsatsen att överföringen utgjorde statligt stöd, eftersom ingen privat investerare i en marknadsekonomi skulle ha överfört kapital till samma villkor, särskilt med tanke på den överenskomna ersättningen för de överförda medlen, som kommissionen ansåg var för låg. Genom en ändring av BayernLB:s bolagsordning kunde dock de överförda tillgångarna sedan den 5 mars 2004 inte längre användas för BayernLB:s konkurrensutsatta verksamhet, utan endast som säkerhet. I sitt beslut ansåg kommissionen att kapitalet från denna dag hade förlorat sin stödkaraktär på grund av denna ändring. Kommissionen kom dock fram till att skillnaden mellan den ursprungligen överenskomna ersättningen, som kommissionen ansåg vara för låg, och en rimlig ersättning fram till denna dag utgjorde olagligt stöd som skulle krävas tillbaka.

⁽⁴⁰⁾ 60 % av det nominella värdet; se skäl 26 i beslutet att inleda förfarandet.

⁽⁴¹⁾ Se fotnot 21.

⁽⁴²⁾ I detta sammanhang har Tyskland hävdat att målet alltid varit en finansiell omstrukturering av HGAA, även om Österrike inte hade ingripit.

⁽⁴³⁾ Se fotnot 15.

- (133) För att stärka sin kapitalbas kommer BayernLB nu att överföra en del av BayernLabos balanserade vinstmedel som BayernLabo inte längre behöver för sin verksamhet till kärnbanken. En del av kapitalet eller avkastningen från detta som tidigare inte kunde användas för BayernLB:s konkurrensutsatta verksamhet får därmed en annan karaktär och begränsas inte längre till att fungera som säkerhet i händelse av insolvens. I och med denna förändring avviker man från det ursprungliga syftet med kapitalet, nämligen att det skulle tjäna som kapitalreserv vid insolvens. Med den slutliga överföringen av detta kapital från BayernLabo till kärnbanken upphör denna användningsbegränsning, så att BayernLB kan använda kapitalet utan några begränsningar. BayernLB betalar inte BayernLabo eller delstaten Bayern någon ersättning för detta. Därmed innebär den slutliga överföringen av kapitalet att delstaten Bayern beviljar BayernLB en fördel. Eftersom BayernLB i flera medlemsstater är verksam inom den finansiella sektorn, som kännetecknas av stark internationell konkurrens, måste denna fördel anses kunna påverka handeln på den inre marknaden och snedvrida konkurrensen. BayernLabos överföring av kapital till ett belopp av 1 miljard euro till BayernLB utgör därför statligt stöd.

f) Slutsats om det totala stödbeloppet

- (134) Det totala stödbelopp som Tyskland har beviljat BayernLB genom att stärka bankens kapital (kapitaltillskottet på 10 miljarder euro som en del av räddningsåtgärden 2008 plus överföringen av kapital från BayernLabo till ett belopp av 1 miljard euro under 2012 plus riskgarantin på 4,8 miljarder euro) uppgick till 15,8 miljarder euro. Detta belopp motsvarar 8 % av Bayern LB:s riskvägda tillgångar (riskexponeringar) år 2008 (198 miljarder euro). Dessutom beviljades BayernLB garantier på upp till 17,638 miljarder euro från Tyskland och Österrike.

2. Stödets förenlighet med den inre marknaden

a) Tillämpning av artikel 107.3 b i EUF-fördraget

- (135) Enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget kan statliga stöd anses vara förenliga med den inre marknaden om de ges "för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi". Kommissionen ansåg i samband med godkännandet av det tyska räddningspaketet att det finns risk för en allvarlig störning i den tyska ekonomin och att statliga åtgärder för att stödja banker kan betraktas som lämpliga för att avhjälpa denna störning. Även om ekonomin återhämtar sig långsamt sedan början av 2010 anser kommissionen med tanke på de senaste förnyade tecknen på stress på finansmarknaderna att villkoren för godkännande av statligt stöd enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget fortfarande uppfylls. I december 2011 bekräftade kommissionen denna uppfattning genom att anta sitt meddelande om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen ⁽⁴⁴⁾, genom vilket tillämpningen av dessa bestämmelser förlängs.
- (136) Om en medlemsstat anser en bank vara viktig för systemet – vilket är fallet med BayernLB – och denna bank kollapsar, kan detta direkt påverka finansmarknaderna och därmed hela ekonomin i en medlemsstat. På grund av det instabila läge som för närvarande råder på finansmarknaderna grundar kommissionen även i fortsättningen sin bedömning av statliga stödåtgärder till banksektorn på artikel 107.3 b i EUF-fördraget.

b) Åtgärden till förmån för värdeminskade tillgångars förenlighet med meddelandet om värdeminskade tillgångar

- (137) I beslutet att inleda förfarandet tvivlade kommissionen på att riskgarantin är förenlig med den inre marknaden. När det gäller artikel 107.3 b i EUF-fördraget måste det utifrån meddelandet om värdeminskade tillgångar undersökas huruvida de relevanta tillgångarna enligt punkt 32 i detta meddelande kan omfattas av räddningsåtgärder.

Förvaltning av tillgångarna

- (138) Enligt punkt 46 i meddelandet om värdeminskade tillgångar är det upp till medlemsstaterna att välja vilken modell som är lämpligast för att befria banker från värdeminskade tillgångar. För att hindra eventuella intressekonflikter och för att banken lättare ska kunna koncentrera sig på att återställa lönsamheten, måste man försäkra sig om att den förmånstagande banken och dess värdeminskade tillgångar skiljs åt både funktionellt och organisatoriskt, särskilt vad gäller förvaltning, personal och kundkrets.
- (139) Trots att delstaten Bayern skyddar BayernLB genom att bevilja en garanti mot förluster från ABS-portföljen, tas alla säkrade tillgångar fortfarande upp i BayernLB:s balansräkning.

⁽⁴⁴⁾ EUT C 356, 6.12.2011, s. 7.

- (140) Kommissionen medger att det är svårt att åstadkomma en fullständig separation av tillgångarna och den personal som förvaltar dessa när det gäller en så omfattande garanti som riskgarantin och att en sådan avgränsning skulle kunna inverka negativt på målet att minimera de förväntade förlusterna. Därför finns det inget krav på att portföljförvaltarna uteslutande ägnar sig åt administrationen av den säkrade tillgången eller på annat sätt håller denna tillgång avgränsad från de övriga tillgångarna i banken.
- (141) Vidare anser kommissionen att Tyskland har vidtagit lämpliga skyddsåtgärder för att förhindra intressekonflikter och säkerställa att förlusterna från de underliggande tillgångarna minimeras ⁽⁴⁵⁾. I synnerhet har BayernLB etablerat en intern omstruktureringsenhet dit flera portföljer har överförts. Omstruktureringsenheten övertar ansvaret för att avveckla dessa portföljer och övervakar avvecklingen av verksamheten inom andra affärsenheter inom BayernLB. Den är funktionellt och organisatoriskt skild från BayernLB:s övriga affärsenheter ⁽⁴⁶⁾.

Värdering av den skyddade portföljen

- (142) Kommissionen har gett externa experter i uppdrag att värdera BayernLB:s ABS-portfölj. Kommissionens expertgrupp har i linje med kommissionens beslutspraxis bedömt att det verkliga ekonomiska värdet av BayernLB:s ABS-portfölj uppgår till 83,87 % av det nominella värdet. Det verkliga ekonomiska värdet uppgår därmed till 16,429 miljarder euro.

Full förhandsinsyn och redovisning

- (143) Enligt punkt 20 i meddelandet om värdeminskade tillgångar bör stödberättigade banker som ansöker om stöd ge full insyn före ingripandet och öppet redovisa värdeminskningar av de tillgångar som kommer att omfattas av räddningsåtgärder på grundval av en korrekt värdering som certifierats av erkända oberoende experter och validerats av den behöriga tillsynsmyndigheten. Kommissionen har försetts med detaljerad information om den skyddade portföljen. Effekten på sänkningen av kapitalkravet på 1,28 miljarder euro godkändes av BaFin i april 2010. Kommissionen anser därför detta krav vara uppfyllt.

Ansvarsfördelningen

- (144) Enligt den princip om ansvarsfördelning som fastställs i meddelandet om värdeminskade tillgångar ska bankerna i största möjliga utsträckning bära de förluster som hänför sig till de värdeminskade tillgångarna. Tillgångarna bör därför alltid överföras till ett pris som motsvarar det verkliga ekonomiska värdet eller är lägre än detta. Detta kan t.ex. åstadkommas genom en nedskrivning till det verkliga ekonomiska värdet. Om det inte går att uppnå fullständig ansvarsfördelning på förhand bör banken enligt punkt 24 i meddelandet om värdeminskade tillgångar uppmanas att bidra till förlusten eller risktäckningen i ett senare skede, till exempel i form av klausuler om återbetalning (claw-back clause) eller genom en klausul om att banken ska ansvara för den första förlusten (first loss clause).
- (145) I förevarande fall vidtogs räddningsåtgärden för värdeminskade tillgångar utan föregående nedskrivning av ABS-portföljen till det verkliga ekonomiska värdet. När det gäller ansvarsfördelningen bör dock BayernLB stå för den första förlusten på 1,2 miljarder euro.
- (146) Det verkliga ekonomiska värdet, som kommissionen fastställt till 83,87 % av det nominella värdet, uppgår till 16,429 miljarder euro. Överföringspriset på 18,349 miljarder euro ligger därmed, efter att den första förlusten på 1,96 miljarder euro dragits av, över det verkliga ekonomiska värdet. Detta belopp, det så kallade överföringsvärdet, bör enligt punkt 41 i meddelandet om värdeminskade tillgångar krävas tillbaka från BayernLB omedelbart eller vid en senare tidpunkt.
- (147) Vid en sådan clawback måste den mottagande banken betala tillbaka hela den del av det belopp som omfattas av garantin som överstiger det verkliga ekonomiska värdet. Om en fullständig clawback inte är möjlig måste man vidta långtgående åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen. Kommissionen ser dock ingen anledning till varför en fullständig clawback inte skulle vara möjlig i förevarande fall.
- (148) Kommissionen konstaterar att BayernLB nu är redo att under de kommande sex åren fram till 2015 betala en ytterligare årlig premie om 3,75 % för en del av garantin till ett belopp av 2 miljarder euro (dvs. 75 miljoner euro per år) och en särskild utbetalning på 45 miljoner euro per år, dvs. totalt 120 miljoner euro per år. Detta arrangemang skulle leda till en årlig clawback-betalning om 120 miljoner euro.
- (149) Således återstår ett belopp på 1,24 miljarder euro (clawback-belopp på 1,96 miljoner euro minus de sex årliga betalningar på 120 miljoner euro som avses i skäl 148), som ska återbetalas senare. BayernLB hävdar att man inte är i stånd att betala detta belopp (se skäl 119).

⁽⁴⁵⁾ Se punkt 3 i bilaga I.

⁽⁴⁶⁾ Se skälen 52 och 71.

- (150) Kommissionen anser det dock vara möjligt att en clawback på ett nominellt belopp om 1,96 miljarder euro genomförs till 2019. Enligt punkt 41 i meddelandet om värdeminskade tillgångar bör en clawback som inte motsvarar hela summan endast tillåtas om en fullständig clawback skulle leda till teknisk insolvens för BayernLB. Kommissionen anser att detta inte skulle vara fallet om clawback-betalningarna fördelades över en period som sträcker sig även bortanför omstruktureringsperioden. Ett sådant tillvägagångssätt står inte i strid med punkt 41 i meddelandet om värdeminskade tillgångar eftersom det där inte är tal om något bestämt datum, utan om att "kräva tillbaka det extra stödet i ett senare skede". Denna tolkning är i linje med fast beslutspraxis⁽⁴⁷⁾. Kommissionen anser därför att kravet om ansvarsfördelning i meddelandet om värdeminskade tillgångar skulle vara uppfyllt om en fullständig clawback skulle göras till 2019.

Ersättning

- (151) I skäl 78 i beslutet att inleda förfarandet betonade kommissionen att den ersättning på 50 räntepunkter som då betalades av banken låg långt under det pris som man kunde förvänta sig av en privat investerare/kreditgivare i en marknadsekonomi.
- (152) Tyskland har vid det här laget gått med på att BayernLB kommer att betala en avgift på 6,25 % på effekten på sänkningen av kapitalkravet. En sådan ersättning motsvarar den nivå som har godkänts i kommissionens beslutspraxis⁽⁴⁸⁾.
- (153) Enligt detta skulle BayernLB vara tvungen att betala en ersättning på 6,25 % per år på effekten på sänkningen av kapitalkravet på 1,28 miljarder euro. BayernLB har gått med på att från och med den 1 januari 2010 [...] betala en grundläggande premie om 6,25 % på effekten på sänkningen av kapitalkravet på 1,28 miljarder euro, dvs. 80 miljoner euro per år.

Slutsats om riskgarantins förenlighet med den inre marknaden

- (154) Med tanke på att BayernLB betalar en adekvat ersättning på 80 miljoner euro per år för garantin för tillgångarna och under förutsättning att Tyskland företar en fullständig clawback av det överskjutande beloppet på 1,96 miljarder euro så att det verkliga ekonomiska värdet och överföringspriset stämmer överens, kan garantin för tillgångarna i ABS-portföljen anses vara förenlig med den inre marknaden. För att åstadkomma en fullständig clawback måste kraven i bilaga II till det här beslutet vara uppfyllda. På grundval av dessa överväganden har tvivlen i beslutet att inleda förfarandet skingrats.

c) Omstruktureringsstödet förenlighet med den inre marknaden

- (155) Alla åtgärder som enligt kommissionen är att betrakta som statligt stöd har beviljats i samband med omstruktureringen av BayernLB. Kommissionen bör pröva alla dessa åtgärder i detta beslut, inklusive de åtgärder som har beviljats av Österrike. Kommissionens meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd⁽⁴⁹⁾ (nedan kallat *omstruktureringsmeddelandet*) är de bestämmelser fastställda som ska tillämpas på de omstruktureringsstöd som ges till finansinstitut under den rådande krisen. Enligt omstruktureringsmeddelandet är en omstrukturering av ett finansinstitut under den rådande krisen förenlig med den inre marknaden i enlighet med artikel 107.3 b i EUF-fördraget om den leder till att bankens lönsamhet återställs, den inbegriper ett tillräckligt stort eget bidrag från stödmottagaren (ansvarsfördelning) samt om det säkerställs att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt och tillräckliga åtgärder vidtas för att begränsa snedvridningen av konkurrensen.
- (156) När kommissionen analyserar omstruktureringen av en bank under den rådande finanskrisen betraktar kommissionen stödåtgärder som förbättrar bankens kapitalbas. Att ingående pröva likviditetsstöd eller likviditetsgarantier till ett belopp som överstiger deras normala bidrag till omstruktureringen motsvarar inte kommissionens beslutspraxis. Mot denna bakgrund kan kommissionen betrakta de ansvars- och likviditetsgarantier som beviljats av Tyskland och Österrike som förenliga med den inre marknaden.

⁽⁴⁷⁾ Se exempelvis kommissionens beslut 2010/395/EU av den 15 december 2009 om det statliga stöd C 17/09 (f.d. N 265/09) som Tyskland har genomfört för rekapitalisering av Landesbank Baden-Württemberg (EUT L 188, 21.7.2010, s. 1).

⁽⁴⁸⁾ Se skälen 64 och 65 i LBBW-beslutet. Enligt gällande lagstiftning måste minst 50 % av det tillsynsrättsliga egna kapitalet bestå av Tier 1-kapital. Med andra ord uppfyller kapitalbasen de tillsynsrättsliga kraven om den till minst 50 % utgörs av Tier 1-kapital och till högst 50 % av Tier 2-kapital. Enligt Europeiska centralbankens rekommendation av den 20 november 2008 om rekapitaliseringsåtgärder föreligger en prisskillnad på 1,5 % mellan Tier 1-kapital och Tier 2-kapital, och därför är det lämpligt att sänka ersättningen för Tier 2-kapital med 150 räntepunkter. Om man i enlighet med rekapitaliseringsmeddelandet (kommissionens meddelande – Rekapitalisering av finansinstitut under den rådande finanskrisen: begränsning av stödet till minsta möjliga och garantier mot otillbörlig snedvridning av konkurrensen, EUT C 10, 15.1.2009, s. 2) betraktar 7 % som lämplig ersättning för Tier 1-kapital utan kapitaltillskott, bör ersättningen för Tier 2-kapital vara 5,5 %. Medelvärdet av de två räntesatserna är 6,25 %.

⁽⁴⁹⁾ EUT C 195, 19.8.2009, s. 9.

Begränsning av stödet till vad som är absolut nödvändigt

- (157) Enligt omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstödet leda till att banken kan återfå sin lönsamhet, men samtidigt vara begränsat till vad som är absolut nödvändigt för att uppnå detta mål. I skäl 99 i beslutet att inleda förfarandet fann kommissionen att omstruktureringsplanen inte innehåller något utförligt förslag på hur stödet kan begränsas till vad som är absolut nödvändigt.
- (158) Kommissionen påpekar att BayernLB har erhållit ett kapitaltillskott på 10 miljarder euro, som är det klart högsta belopp som någon delstatsbank har erhållit. Vid EBA-stresstestet i december 2011 hade BayernLB en EBA-primärkapitalkvot på 10 %. Bland de 13 tyska finansinstitut som deltog i stresstestet hade BayernLB den fjärde största kapitalbasen. BayernLB hade en större kapitalbas än alla andra tyska banker som hade erhållit statligt stöd ⁽⁵⁰⁾ (med undantag för HRE), och större än de andra storbankerna som inte hade erhållit något kapitaltillskott (t.ex. Deutsche Bank och Helaba Landesbank Hessen-Thüringen). Om inte en del av kapitalet betalades tillbaka, skulle BayernLB kunna använda överskottskapital som banken erhållit i form av statligt stöd till att på bekostnad av andra banker, särskilt andra delstatsbanker, bedriva aggressiv konkurrens utanför sitt tidigare geografiska verksamhetsområde ⁽⁵¹⁾. En begränsning av kapitalet är därför nödvändig för att begränsa snedvridningen av konkurrensen.
- (159) Dessutom skulle BayernLB skyddas från konkurrenstryck om banken inte behövde använda sitt kapital på ett rationellt sätt. Banken skulle då vara i stånd att använda kapital på ett suboptimalt sätt, vilket på längre sikt skulle leda till lägre avkastning. Överskottskapitalet skulle kunna användas för att kompensera för förluster från oförsiktiga investeringar och skulle kunna leda till att kreditriskerna inte kontrolleras på ett effektivt sätt. På så sätt skulle inte rätt incitament skapas för ett återställande av bankens lönsamhet. Dessutom skulle en överdriven kapitalisering hindra banken från att uppnå en konkurrenskraftig REK ⁽⁵²⁾.
- (160) Trots dessa svårigheter har Tyskland inte föreslagit någon lösning på hur överskottskapitalet skulle kunna återbetalas.
- (161) Kommissionen konstaterar dock att det ökade kapitalet består av ett kapitaltillskott på 7 miljarder euro och ett passivt innehav på 3 miljarder euro. När det gäller det passiva innehavet är detta ett instrument som kan återbetalas. Dessutom erhöll banken detta instrument före överenskommelsen om Basel III-reglerna och det kommer därför inte längre att behandlas som EBA-Tier 1-kapital när Basel III-reglerna genomförs. Eftersom instrumentet har en kupong på 10 % kommer det att bli en dyr finansieringskälla på medellång sikt och kommer att begränsa BayernLB:s möjligheter till vinstutdelning, vilket i sin tur gör banken oattraktiv för nya investerare.
- (162) Dessutom avser banken enligt omstruktureringsplanen att gå med vinst under hela omstruktureringsperioden. Dessa vinster får inte delas ut eftersom BayernLB håller på att omstruktureras. Tar man samtidigt hänsyn till minskningen av riskexponeringar i omstruktureringsplanen, kommer bankens kapitalisering och därmed även dess återbetalningsförmåga att öka varje år. Dessutom har Tyskland åtagit sig att minska sina riskexponeringar ytterligare, utöver vad som fastställs i omstruktureringsplanen, varigenom ytterligare 10 % av BayernLB:s kapital frigörs.
- (163) På grundval av detta har kommissionen bett Tyskland att lägga fram en återbetalningsplan för det passiva innehavet på 3 miljarder euro innan detta från och med 2018 inte längre helt uppfyller kraven på erkänt tillsynsrättsligt primärkapital. Tyskland har till följd av detta inkommit med det återbetalningsscenario som återges i tabell 10 – Hypotetisk återbetalningsplan utan ytterligare kapital som uppstår då BayernLabo-lånet värderas i enlighet med IFRS.
- (164) Kommissionen anser att stödet kan begränsas till vad som är absolut nödvändigt genom att det passiva innehavet på 3 miljarder euro återbetalas i enlighet med tabell 10. Denna återbetalning är lämplig, dels med tanke på prognoserna för banken, dels med tanke på de senaste tillsynsrättsliga kraven som (såsom även Basel III-regelverket i framtiden) innebär krav på en kapitalbas innehållande mer än 9 % primärkapital och en kapitalreserv. På grundval av detta anser kommissionen att omstruktureringsstödet är begränsat till vad som är absolut nödvändigt för att återställa lönsamheten, förutsatt att återbetalningen sker i enlighet med bilaga II.

⁽⁵⁰⁾ Exempelvis Commerzbank AG, Landesbank Baden-Württemberg (LBBW), HSH Nordbank AG och NordLB.

⁽⁵¹⁾ 2011 grundade BayernLB exempelvis en filial i Düsseldorf.

⁽⁵²⁾ Den REK som anges i tabell 4 beräknades utifrån en kapitaltäckningskvot på 10 %, vilken dock inte uppnås om BayernLB inte återbetalar något kapital. Den ger därför inte en korrekt bild av den REK som uppnås om ingen återbetalning sker.

- (165) Kommissionen konstaterar att återbetalningsplanen, särskilt när det gäller BayernLabo, är baserad på vissa antaganden om redovisning och banktillsynsrättslig behandling, även om det råder en viss osäkerhet om den tillämpliga ramen. Om antagandena skulle ändras bör återbetalningen ske i enlighet med tabell 11.
- (166) Kommissionen kommer att undersöka bankens lönsamhet på grundval av återbetalningsplanen och bankens och dess aktieägares egna bidrag.

Återställande av den långsiktiga lönsamheten

- (167) Vid bedömningen av en omstruktureringsplan måste kommissionen överväga om banken kan återställa den långsiktiga lönsamheten utan statligt stöd (avsnitt 2 i omstruktureringsmeddelandet). I beslutet att inleda förfarandet tvivlade man på detta.
- (168) Enligt omstruktureringsmeddelandet har långsiktig lönsamhet uppnåtts när banken är i stånd att konkurrera på kapitalmarknaden av egen kraft, med iakttagande av relevanta rättsregler. För detta måste banken kunna täcka alla sina kostnader och uppvisa en rimlig avkastning på eget kapital med hänsyn till bankens riskprofil. En förutsättning för långsiktig lönsamhet är vidare att allt statligt stöd antingen återbetalas på sikt, enligt vad som fastställts vid tidpunkten för beviljandet, eller att ersättning erläggs till normala marknadsvillkor så att det garanteras att allt ytterligare statligt stöd upphör. Återställandet av lönsamheten bör åstadkommas både genom interna åtgärder och på grundval av en trovärdig omstruktureringsplan. För det andra bör orsakerna till bankens svårigheter och svagheter identifieras och det bör visas hur de kan åtgärdas genom en omstrukturering. En framgångsrik omstrukturering innebär särskilt att man måste överge verksamheter som av strukturella skäl skulle fortsätta att vara förlustbringande på medellång sikt.
- (169) Kommissionen noterar att detta villkor är uppfyllt, eftersom omstruktureringsplanen innebär att bankens verksamhet på kapitalmarknaderna minskar betydligt både i omfattning och komplexitet och att utlandsverksamheten reduceras, så att banken kan fokusera på sin kärnverksamhet som affärsbank för privatkunder och medelstora företag på sina regionala hemmamarknader.
- (170) Enligt punkt 13 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsplanen vara baserad på antaganden som bör jämföras med lämpliga sektorövergripande riktmärken som anpassats för att ta hänsyn till de nya inslagen i den rådande krisen på finansmarknaderna och som tar hänsyn till en tillräcklig stressnivå.
- (171) Kommissionen noterar att de siffror som presenteras av BayernLB är i linje med internationella riktmärken. De makroekonomiska prognoserna motsvarar de prognoser som gjorts av internationella institutioner, och de uppskattningar som rör valutamarknaden anses vara konservativa. I samband med detta konstaterar kommissionen att BayernLB i sina prognoser över växelkursen för euro/US-dollar under 2016 utgår ifrån en svagare dollar än vad köpkraftspariteten ger, vilket tyder på att BayernLB:s intäkter i US-dollar har omvandlats till euro på ett konservativt sätt. Prognoser över en relativt hög växelkurs för euro/US-dollar bör påverka de beräknade nettointäkterna negativt eftersom BayernLB har mer tillgångar än skulder i US-dollar⁽⁵³⁾. Den beräknade nivån på dollarn mot euron ligger under den aktuella växelkursen för euro/US-dollar och nivån på terminskurvan.
- (172) Enligt den känslighetsanalys som lagts fram av BayernLB (skäl 89) skulle bankens vinster öka om prognoserna baserades på en starkare dollar. Detta har sin förklaring i att BayernLB har mer tillgångar än skulder i US-dollar och att en starkare dollar därför innebär att nettoräntan på tillgångarna i dollar motsvarar ett högre belopp i euro. Eftersom BayernLB utgår från en svagare dollar mot euron än finansmarknaderna, vars förväntningar kommer till uttryck i terminskurvan, kan antagandet anses vara stressäkert.
- (173) Kommissionen noterar också att BayernLB har justerat sina prognoser för att spegla de negativa effekterna av ett antal företagsspecifika aspekter (beslut från förbundsarbetsdomstolen, MKB i Ungern, valutasäkringskostnader, skattesats). Detta bekräftar att bankens finansiella prognoser är konservativa och att tillräcklig hänsyn tas till stress.
- (174) Enligt de finansiella prognoser som översändes den 6 juni 2012 kommer BayernLB:s lönsamhet att gradvis återställas genom att intäkterna kommer att öka något samtidigt som kostnaderna kommer att sjunka. De beräknade intäkterna motsvarar dem från tidigare år. I synnerhet stämmer de beräknade intäkterna från riskexponeringar (de riskvägda tillgångarnas räntabilitet) överens med prognoserna från kreditinstitut jämförbara med

⁽⁵³⁾ Se tabell 4.

BayernLB. Prognoserna i tabell 4 ligger under nivån för 2009 och 2010 ⁽⁵⁴⁾. Kommissionen anser därför att intäktsprognoserna är försiktiga. Alla slag av intäkter och särskilt provisionsintäkterna stämmer överens med tidigare års nivåer.

- (175) BayernLB utgår ifrån att avsättningarna för kreditförluster kommer att minska, vilket stämmer överens med den återgång till ekonomisk tillväxt som antas ske på medellång sikt. BayernLB räknar med att kostnaderna minskar med [15–30] % under omstrukturingsperioden, vilket i slutändan leder till en relation mellan kostnader och intäkter (K/I-relation) på [30–60] %. Detta motsvarar nivån hos andra banker som har fått statligt stöd ⁽⁵⁵⁾. Enligt kommissionen krävs det dock en förbättring av K/I-relationen för att återställa lönsamheten. Med tanke på BayernLB:s affärsmodell, som innebär att banken inte har några filialer för banktjänster till privatkunder (vilket brukar leda till ett högre K/I-tal för retailbanker), kan de historiska nivåerna på K/I-relationen inte anses vara livskraftiga.
- (176) När det gäller finansieringen står delstatsbankerna på medellång sikt inför utmaningen att ersätta sina statligt garanterade skulder. Dessa skulder är en billig finansieringskälla för bankerna som inte kan ersättas till samma kostnad. I slutet av 2010 hade BayernLB utestående statligt garanterade skulder på totalt 58 miljarder euro. Nästan alla dessa skulder förfaller i slutet av 2015. Kommissionen konstaterar att de skulder som snart förfaller mer än kompenseras av den minskning av balansomslutningen på 70 miljarder euro som BayernLB förutspådde i juni 2011.
- (177) Ytterligare erbjudanden om minskning från bankens sida ledde till att Tyskland gick med på att balansomslutningen skulle minska till 240 miljarder euro. Den finansieringsplan som lämnades in i juni 2011 uppvisade ett antal brister när det gäller trovärdigheten avseende tillgången till vissa finansieringskällor. För det första var planen baserad på antagandet att storkundernas insättningar skulle öka med [2–8] miljarder euro, vilket skulle motsvara en ökning med [...] % jämfört med 2010. För det andra skulle depå- B-finansieringen från sparbankerna öka med [1–5] miljarder euro, vilket skulle motsvara en ökning med [...] % jämfört med 2010. Betänkligheterna berodde på en ytterligare minskning på [3–10] miljarder euro som skulle uppnås genom en ytterligare reduktion av finansieringsintensiva verksamheter (fastigheter, storföretag och projektfinansiering). Dessutom har BayernLB inkommit med övertygande information om de alternativa finansieringskällor som finns tillgängliga, särskilt med avseende på förmågan att emittera fler hypoteksobligationer.
- (178) Vidare bedömer kommissionen det minskade beroendet av osäkrad finansiering på interbankmarknaden som positivt, vilket framgår av tabell 6.
- (179) Enligt punkt 13 i omstrukturingsmeddelandet har långsiktig lönsamhet uppnåtts när banken är i stånd att uppvisa en rimlig räntabilitet på det egna kapitalet med beaktande av bankens riskprofil. Utan återbetalningen skulle banken inte vara i stånd att uppvisa en tillräcklig räntabilitet på det egna kapitalet för att vara konkurrenskraftig på kapitalmarknaden. Efter omstruktureringen skulle banken uppvisa en REK på [5–10] % utifrån en kapitaltäckningskvot på 10 %. Beräkningen av REK i tabell 4 bygger dock på en kapitaltäckningskvot på 10 %, som EBA fastställde som EBA-primärkapitalkvot för BayernLB i samband med sitt stresstest i december 2011. Denna kvot använde BayernLB även för beskrivningen av REK i sina prognoser (se tabell 4). Utan återbetalningen skulle kapitaltäckningskvoten dock vara betydligt högre (som framgår av skäl 159 skulle BayernLB:s kapitaltäckningskvoter, om man utgår från nivån på 10 % i december 2011, på grund av de prognostiserade vinsterna under hela tidsperioden bara kunna stiga om dessa vinster hölls inne) så att REK låg under denna nivå.
- (180) Genom den ytterligare minskning av riskexponeringar på 10 miljarder euro som Tyskland medgivit i samband med återbetalningsplanen i bilaga II kommer REK att 2016 åter ligga på cirka [7–12] %. Denna förbättring av REK är möjlig tack vare det resultatneutrala sätt som Tyskland har åtagit sig att ytterligare minska riskexponeringarna på. Att en sådan resultatneutral minskning är möjlig verkar rimligt utifrån de båda belysande scenarion som banken skulle kunna förverkliga.
- (181) Minskningarna kan dock endast leda till att lönsamhetskriteriet om en tillräcklig räntabilitet uppfylls såvida det kapital som frigörs används till att återbeta bankens överskjutande kapital. Den REK som uppnås vid slutet av omstrukturingsperioden överensstämmer med prognoserna för kreditinstitut jämförbara med BayernLB ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁴⁾ Se tabell 1.

⁽⁵⁵⁾ Se exempelvis beslut 2012/477/EU.

⁽⁵⁶⁾ Beslut 2010/395/EU där medlemsstaten går med på att banken strävar efter en REK efter skatt på högst 10–12 %, beslut 2012/477/EU där banken ska uppnå en REK på 6,9 % år 2014 och kommissionens beslut av den 25 juli 2012 i stödärende SA.34381 (2012N) NordLB, där banken ska uppnå en REK på 7,3 % år 2016, ännu inte publicerat.

- (182) Enligt återbetalningsplanen i bilaga II kommer de passiva innehav som skulle ha inverkat negativt på bankens räntabilitet att återbetalas helt. Ersättningen för dessa passiva innehav skulle ha vida överstigit bankens REK, och de kommer enligt Basel III-reglerna inte längre att uppfylla kraven för det tillsynsrättsliga primärkapitalet. Enligt den framlagda omstruktureringsplanen kommer dessa att återbetalas helt, medan bankens kapitalbas hålls på en lagom nivå.
- (183) Nivån på REK måste undersökas med hänsyn till bankens riskprofil. BayernLB har tidigare varit verksam även utanför Tyskland. I synnerhet på verksamhetsområdet storföretag har BayernLB gett lån till affärspartner utan anknytning till BayernLB-kunder på hemmamarknaden och för projekt utan tillräckliga säkerheter. Projektfinansieringen var inriktad på utländska projekt där den enda betalningsgarantin bestod i de förväntade framtida kassaflödena.
- (184) Tyskland har gått med på att strikt begränsa de riskvägda tillgångarna inom den internationella verksamheten när det gäller dessa verksamhetsområden. Tyskland har också gått med på att utifrån tydliga definitioner begränsa bankens verksamhet till kunder med anknytning till bankens hemmamarknad, för att begränsa kreditexponeringen mot kunder där kundrelationen inte grundar sig på bankens regionala affärsmodell. Den nya inriktningen på bankens verksamhet resulterar i en lägre risknivå. Mot denna bakgrund kan en beräknad REK på cirka [7–12] % anses vara acceptabel.
- (185) Enligt punkt 13 i omstruktureringsmeddelandet måste banken ha tillräckligt med kapital i slutet av omstruktureringen. Den aktuella och framtida kapitalbasen bör baseras på en försiktig värdering och stämma överens med tillämpliga tillsynsrättsliga regler ⁽⁵⁷⁾. Kommissionen har konstaterat att antagandena kan anses vara försiktiga och att de tar tillräcklig hänsyn till stress i enlighet med punkt 13 i omstruktureringsmeddelandet. Dessutom är de kapitalprognoser som på begäran lämnats till kommissionen baserade på en återbetalningsplan där det framgår att den aktuella och framtida kapitalbasen motsvarar de krav från tillsynsmyndigheterna som anges i skäl 79. Dessa prognoser uppfyller därför de senaste tillsynsrättsliga kraven som föreskriver en kapitalbas innehållande över 9 % EBA-primärkapital och en kapitalbuffert. Därmed säkerställs även efterlevnaden av Basel III-reglerna.
- (186) Kommissionen anser det dock inte vara nödvändigt att man vidtar åtgärder för ytterligare stress. För det första tog EBA vid 9 %-stresstestet bara hänsyn till stressen beträffande statsobligationer, som i BayernLB:s fall inte är betydande. För det andra tillämpades makrostressfaktorerna och de individuella stressfaktorerna i EBA-stresstest i juni 2011 endast på en EBA-primärkapitalkvot på 5 %. Kommissionen har för närvarande inga belägg för att EBA nu skulle kräva ett stresstest där båda dessa testmetoder kombineras med varandra. En sådan kombination har heller inte krävts i samband med den stödrättsliga bedömningen av omstruktureringen av andra tyska kreditinstitut. I stället har BaFin endast uppmanat kreditinstituten att uppfylla EBA-primärkapitalkvoten på 9 % ⁽⁵⁸⁾. Kommissionen kan i dag därför bara utgå ifrån en framtida nödvändig kapitalbas som stämmer överens med stresstestet i december 2011 plus den ytterligare kapitalreserv som avses i skäl 79. För detta talar även att det redan i planeringen togs hänsyn till förutsägbara stressfaktorer som är specifika för banken och den makroekonomiska miljön.
- (187) Kommissionen erkänner betydelsen av finansiell tillsyn. Därför godtar kommissionen att det åtagande om återbetalning av de årliga trancherna som anges i bilaga II ska godkännas av tillsynsmyndigheten. Utbetalningen av de trancher som avses i återbetalningsplanen förutsätter alltså ett godkännande från BaFin. Om BaFin skulle förbjuda återbetalningen av en tranch eller inte godkänna en sådan, är kommissionen beredd att gå med på att motsvarande skyldighet att återbeta beloppet i fråga skjuts upp. Men om den uppskjutna återbetalningen inte godkänns eller förbjuds även nästa år äventyras genomförandet av omstruktureringsplanen, vilket innebär att Tyskland måste lägga fram en reviderad omstruktureringsplan till kommissionen.
- (188) Det faktum att tillsynsmyndigheten förbjuder eller inte godkänner en återbetalning innebär inte att banken automatiskt befrias från skyldigheten att betala tillbaka beloppet, utan i en sådan situation måste banken vidta åtgärder. För om banken uppfyller alla krav från tillsynsmyndigheten men ändå inte kan betala tillbaka beloppet bör ytterligare kapital frigöras genom att de riskvägda tillgångarna reduceras ytterligare. Dessutom bör ytterligare kompenserande åtgärder alltid vidtas vid förseningar ⁽⁵⁹⁾. Kommissionen insisterar därför på att Tyskland tar med ytterligare kompensationsåtgärder i den reviderade omstruktureringsplanen. Detta motsvarar bilaga II punkt 4.

⁽⁵⁷⁾ Se punkt 11 i omstruktureringsmeddelandet.

⁽⁵⁸⁾ Beslut SA.34381 (2012/N).

⁽⁵⁹⁾ Se exempelvis kommissionens beslut av den 30 mars 2012 i stödärende SA.34539 (2012/N), Commerzbank, ännu inte offentliggjort.

- (189) Det bör dock påpekas att kommissionen, om de tillsynsrättsliga kapitalkraven i framtiden skulle stiga betydligt över den nivå som anges i detta beslut, eventuellt – i enlighet med skäl 14 mening 3 i kommissionens meddelande om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen ⁽⁶⁰⁾ – måste göra en proportionalitetsbedömning som skulle kunna innebära att en endast smärre ytterligare omstrukturering krävs.
- (190) Enligt omstruktureringsmeddelandet är det också nödvändigt att kontrollera om befintliga eller potentiella brister i bolagsstyrningsstrukturen tas upp i planen. Kommissionen noterar att omstruktureringsplanen innehåller omfattande förändringar av bankens rättsliga struktur eller bolagsstyrning som kommer att göra BayernLB mindre sårbar för en eventuell otillbörlig påverkan från aktieägarna och möjliggöra en bättre kontroll av företaget.
- (191) Genom de åtgärder som ska vidtas säkerställs att BayernLB inte skiljer sig från sina konkurrenter när det gäller bolagsordning, interna riktlinjer och förfaranden eller dess stadgeenliga organs uppgifter och sammansättning. Det har vidtagits tillräckliga försiktighetsåtgärder för att förhindra att affärsbeslut fattas av andra skäl än rent ekonomiska. Dessutom kommer kvaliteten på företagets kontrollfunktioner att bli avsevärt bättre. De enskilda organens uppgifter (generalförsamlingens, förvaltningsrådets och styrelsens) är nu klart och strikt skilda från varandra, och genom att oberoende experter medverkar och ett lämplighetstest införs som varje medlem i förvaltningsrådet måste klara kommer förvaltningsrådets professionalitet att öka.
- (192) Ramen för bolagsstyrning är förenlig med de krav som ställs på privata företag och omfattar tillämpningen av den (frivilliga) tyska koden för bolagsstyrning.
- (193) Generalförsamlingen har de vanliga befogenheter som gäller för en bolagsstämma, utan möjligheter till extra inflytande. I linje med koden för bolagsstyrning kommer tillsynsrådet att till hälften bestå av oberoende medlemmar. De kvalitativa krav som införts av den tyska tillsynsmyndigheten BaFin, som säkerställer att nyutnämnda medlemmar i tillsynsrådet uppfyller en minsta kvalifikationsnivå, ställs på samtliga medlemmar. Ordförandeskapet inom tillsynsrådet kommer under omstruktureringsperioden att innehas av en oberoende medlem. Dessutom kommer en revisions- och riskkommitté att införas som kommer att arbeta i enlighet med bästa praxis för företagsstyrning.
- (194) På det hela taget lämpar sig därför BayernLB:s omstruktureringsplan för att återställa den långsiktiga lönsamheten för BayernLB.

Eget bidrag

- (195) I omstruktureringsmeddelandet anges också att bankerna, för att begränsa stödbeloppet till vad som är absolut nödvändigt, i första hand bör använda sina egna medel för att finansiera omstruktureringen och att kostnaderna i samband med omstruktureringen inte bara bör bäras av staten utan även av dem som investerat i banken. I beslutet att inleda förfarandet fann kommissionen att det fortfarande är oklart vilka avyttringar som ska göras och därmed tjäna som eget bidrag.
- (196) Vid det här laget har Tyskland godkänt att BayernLB kommer att sälja [40–70] dotterbolag/ägarintressen fram till slutet av omstruktureringsperioden. Banken har redan sålt de flesta av dessa dotterbolag/ägarintressen och räknar med att kunna slutföra all försäljning till senast den [...]. De finansiella ägarintressen som ska avyttras anges i punkt 11 i bilaga I och i bilaga III och innefattar bl.a. LBS Bayern, MKB och Banque LB Lux SA, som hör till BayernLB:s största dotterbolag. Genererade intäkter och eventuella vinster kommer att användas för att täcka omstruktureringskostnaderna och kommer att bidra till att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt.
- (197) För att se till att bankens ägare under omstruktureringsperioden i största möjliga utsträckning deltar i återställandet av en lämplig kapitalbas, har Tyskland också lovat att banken fram till slutet av omstruktureringsperioden eller – om delstatens passiva innehav inte har återbetalats helt – även därefter håller inne med utdelning och inte betalar ut några kuponger som den inte är juridiskt skyldig att betala ut. Därigenom säkerställs i enlighet med punkt 26 i omstruktureringsmeddelandet att BayernLB inte använder statligt stöd till ersättning för egna medel om vinsterna inte räcker till för sådan ersättning. Dessutom kommer det utökade utdelnings- och hybridkapitalförbudet att underlätta för BayernLB att följa återbetalningsplanen.

⁽⁶⁰⁾ Se fotnot 44.

- (198) En annan aspekt rör Sparkassenverband, som visserligen var delägare i BayernLB, men som inte deltog i 2008 års räddningsåtgärder. Även om Sparkassenverbands andel har minskat betydligt på grund av att man inte deltog i räddningen, har Sparkassenverband nu gått med på att bidra med ytterligare medel.
- (199) För det första har sparbankerna (som, såsom framgår av skäl 76, för närvarande innehar enstaka passiva innehav) gått med på att ta tillbaka dessa passiva innehav på totalt cirka [770–810] miljoner euro [...] för att förbättra kvaliteten på bankens kapital och säkerställa att det kapital som de tillhandahåller även i fortsättningen kommer att kunna godtas som EBA-primärkapital. I gengäld kommer Sparkassenverband att tillföra [810–840] miljoner euro i form av eget kapital och därmed öka sin andel i BayernLB ⁽⁶¹⁾. På så sätt förlorar sparbankerna sitt anspråk på säkra räntebetalningar, utan att de på medellång sikt (på grund av utdelningsförbudet) kommer att erhålla motsvarande utdelning.
- (200) För det andra har Sparkassenverband förklarat sig villigt att förvärva LBS till slutet av 2012 till ett pris av 818,3 miljoner euro. Vid fastställandet av priset har Sparkassenverband inte gjort något avdrag trots det faktum att sparbankerna är den viktigaste distributionskanalen för LBS-produkter. En privat investerare hade eventuellt gjort ett sådant avdrag.
- (201) Till följd av dessa åtgärder kommer Sparkassenverbands andel, som hade sjunkit till 6 %, att öka avsevärt, möjligtvis upp till 25 %.
- (202) Slutligen bör det påpekas att Tyskland helt och fullt kommer att återfå den fördel som BayernLB:s erhåller från garantin för tillgångarna (riskgarantin) i den mån den överstiger det verkliga ekonomiska värdet. Banken och dess aktieägare kan därför anses delta i bördan i en tillräcklig utsträckning och de tvivel som kom till uttryck i beslutet att inleda förfarandet kan därför anses vara undanröjda.

Åtgärder som syftar till att begränsa snedvridningen av konkurrensen

- (203) Enligt omstruktureringsmeddelandet ska omstruktureringsplanen dessutom innehålla åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen. Dessa åtgärder bör vara särskilt anpassade till snedvridningen av konkurrensen på de marknader där den stödmottagande banken kommer att vara verksam efter omstruktureringen. Vilka sådana åtgärder som vidtas och hur de utformas kommer att vara beroende av två kriterier: för det första stödbeloppets storlek och de villkor och omständigheter på grundval av vilka stödet beviljats, för det andra de specifika förutsättningarna på de marknader där den stödmottagande banken kommer att vara verksam. Dessutom måste kommissionen beakta storleken på den stödmottagande bankens eget bidrag och ansvarsfördelningen under omstruktureringsperioden.
- (204) I beslutet att inleda förfarandet ansåg kommissionen att de åtgärder som föreslagits för att begränsa snedvridningen av konkurrensen var otillräckliga. Den uppdaterade omstruktureringsplanen omfattar ytterligare åtgärder som avser att begränsa snedvridningar av konkurrensen.
- (205) Stödbeloppet uppgår i förevarande fall till cirka 15,8 miljarder euro i kapitalstöd och består av rekapitaliseringen på 10 miljarder euro, riskgarantin på 4,8 miljarder euro och BayernLabos överföring av kapital på 1 miljard euro till BayernLB. Detta belopp omfattar inte vare sig SoFFins ansvarsgarantier på cirka 15 miljarder euro (varav 5 miljarder euro redan har använts) ⁽⁶²⁾ eller Österrikes garantier för de finansieringsmedel på 2,638 miljarder euro som BayernLB var beredd att ställa till HGAA:s förfogande även i framtiden. Stödbeloppet på 15,8 miljarder euro motsvarar 8 % av de riskvägda tillgångarna (198 miljarder euro i riskexponeringar år 2008) efter åtgärderna. Detta belopp ökar ytterligare om man tar hänsyn till den garanti på 2,638 miljarder euro som banken har erhållit av Österrike och SoFFins ansvarsgaranti på 15 miljarder euro (varav 5 miljarder euro redan har använts). Det stödbelopp som har beviljats den mottagande banken är därför mycket högt. Lika omfattande åtgärder måste vidtas för att undvika en eventuell snedvridning av konkurrensen, även om man tar hänsyn till bankens skäliga egna bidrag och bankens och aktieägarnas deltagande i bördan under omstruktureringsperioden.
- (206) I den nya omstruktureringsplanen anges därför en betydligt större minskning av balansomslutningen än i den ursprungliga omstruktureringsplanen. BayernLB kommer att minska sin balansomslutning med 51 % sett till tillgångarna i slutet av 2008, från 421,7 miljarder euro till 206 miljarder euro (239,4 miljarder euro år 2015).
- (207) För detta ändamål är BayernLB beredd att avyttra ett stort antal inhemska och utländska dotterbolag/ägarintressen och reducera sin investeringsportfölj avsevärt. Dessa avyttringar bör ha gjorts till den [...], annars måste de berörda dotterbolagen/ägarintressena ställa in sina nya affärsverksamheter efter den [...]. I tabell 12 ges en översikt över de viktigaste ägarintressena.

⁽⁶¹⁾ Alternativt kan de passiva innehaven också omvandlas till eget kapital, utan att kapitalet först återbetalas och sedan åter tillförs.

⁽⁶²⁾ Se skäl 44.

Tabell 12

Avyttring av större ägarintressen

Namn	Balansomslutning, i miljarder euro (*)	RWA, i miljarder euro (*)
HGAA	44,6	[30–35]
MKB	10,8	[7–10]
SaarLB	20,6	[6–9]
LB (Suisse)	1,2	[0–1]
LB Lux	11,8	[4–7]
LBS	[8–12]	[2–5]
GBWAG	2,1	[0–2]

(*) Värden för 2008.

- (208) Dessa avyttringar omfattar bankens samtliga internationella kreditinstitut. Avyttringen av HGAA, som verkade vara i behov av omstruktureringsstöd redan 2008, har bidragit till att återställa lönsamheten för BayernLB. Men även om man inte tar hänsyn till HGAA vid värderingen av omfattningen av åtgärderna för att begränsa snedvridningar av konkurrensen, uppgår minskningen av balansomslutningen fortfarande till 45 % (421,7 miljarder euro – 44,6 miljarder euro = 377,4 miljarder euro jämfört med 206 miljarder euro).
- (209) Dessutom kommer BayernLB att stänga sju internationella filialer och representationskontor och betydligt reducera de återstående filialerna i London, Paris, New York och Milano.
- (210) Med tanke på den snedvridning av konkurrensen som det höga stödbeloppet ger upphov till bedömer kommissionen det vara rimligt med en minskning av balansomslutningen med mer än hälften. En sådan minskning motsvarar kommissionens beslutspraxis när det gäller andra delstatsbanker ⁽⁶³⁾.
- (211) Utöver dessa långtgående strukturella åtgärder har BayernLB också gått med på vissa förhållningsbegränsningar. Banken har åtagit sig att iaktta en övre gräns på 500 000 euro för den (fasta och rörliga) ersättningen till personalen, ett förvärvsförbud och ett förbud mot utdelning under omstruktureringsperioden. Begränsningen av ersättningen till personalen förlängs automatiskt (om än i mindre utsträckning än när det gäller lönetaket) till dess de passiva innehaven har betalats tillbaka helt och clawback-betalningarna har genomförts, vilket antagligen inte kommer att ha skett före 2019. Genom dessa åtgärder skapas ett incitament för återbetalningen och banken hindras från att förvärva konkurrerande företag, vilket innebär att BayernLB hindras från att använda stödet till att finansiera icke-organisk tillväxt.
- (212) Dessutom kommer BayernLB att både till omfattning och absolut volym begränsa de övriga internationella verksamheterna på områdena storföretag, projektfinansiering och fastigheter i enlighet med bilaga I. Detta kommer att frigöra kapacitet för andra marknadsaktörer på BayernLB:s kärnmarknader.
- (213) Vidare har Tyskland gått med på att BayernLB drar sig tillbaka inom vissa verksamheter såsom fartygs- och flygplansfinansiering. Även finansieringen till den offentliga sektorn utanför Bayern kommer att ställas in.
- (214) Med tanke på denna kombination av olika åtgärder samt konstaterandet ovan att det egna bidraget och ansvarsfördelningen är rimliga, anser kommissionen att tillräckliga åtgärder har vidtagits för att begränsa eventuell snedvridning av konkurrensen, även med tanke på det höga stödbelopp som BayernLB har erhållit.

Genomförande och övervakning

- (215) Enligt avsnitt 5 i omstruktureringsmeddelandet måste regelbundna rapporter lämnas för att kommissionen ska kunna kontrollera om den nya omstruktureringsplanen genomförs på vederbörligt sätt. Den första rapporten ska läggas fram senast sex månader efter godkännandet av omstruktureringsplanen. För detta ändamål bör Tyskland utse en övervakningsförvaltare och lämna in en övervakningsrapport två gånger om året.

⁽⁶³⁾ Beslut 2012/477/EU, där det visserligen inte företogs någon fullständig clawback, men balansomslutningen minskades med 60 %.

- (216) De enskilda återbetalningarna måste godkännas av den tyska tillsynsmyndigheten BaFin. Om banken inte når de mål som anges i återbetalningsplanen måste Tyskland inkomma med en reviderad omstruktureringsplan till kommissionen i enlighet med punkt 4 i bilaga II. Vid en sådan ny anmälan krävs i allmänhet att ytterligare åtgärder vidtas för att begränsa snedvridningen av konkurrensen.
- (217) Kommissionen godkänner att det genom en ytterligare minskning av riskexponeringarna enligt punkt 33 i bilaga I kommer att säkerställas att BayernLB kan betala tillbaka den återstående delen av det passiva innehavet under 2017. Kommissionen har grundat sin bedömning på den minskning av riskexponeringarna som godkändes för de enskilda segmenten inom de intervall som anges i punkt 33 i bilaga I och de bieffekter för respektive verksamhetsområde som dessa minskningar innebär. Om BayernLB i samband med genomförandet av planen på grund av nya tillsynsriktsliga regler eller på grund av den makroekonomiska utvecklingen finner optimeringsmöjligheter som rör de angivna intervallen, bör Tyskland underrätta kommissionen om dessa avvikelser, om inte avvikelserna för ett segment uppgår till högst [10–15] % 2017 och den totala minskningen håller sig inom ramen för den totala minskning som anges i punkt 33 i bilaga I och inte påverkar BayernLB:s lönsamhet enligt omstruktureringsplanen. Om en ny ansökan görs kommer kommissionen att undersöka om förändringarna bidrar till att maximera effekten på sänkningen av kapitalkravet samtidigt som de minimerar de negativa bieffekterna och därför inte påverkar lönsamheten för banken.

Slutsats om omstruktureringen

- (218) Med tanke på bankens prognoser och med hänsyn till de senaste tillsynsriktsliga kraven som, liksom Basel III-reglerna, föreskriver en kapitalbas innehållande över 9 % primärkapital och en kapitalreserv, lämpar sig omstruktureringsåtgärderna och åtagandena från Tysklands sida för att återställa den långsiktiga lönsamheten för BayernLB och kompensera för den snedvridning av konkurrensen som orsakas av stödåtgärderna. Under förutsättning att en del av stödet återbetalas och en clawback görs säkerställs också genom omstruktureringsplanen att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt och att banken lämnar ett tillräckligt stort eget bidrag. Under förutsättning att återbetalningsskyldigheten enligt bilaga II uppfylls kan alltså omstruktureringsstödet anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget.

6. FÖRDEL FÖR SPARKASSENVERBAND

- (219) Kommissionens farhågor att Sparkassenverband inte i tillräcklig utsträckning bidrar till ansvarsfördelningen och har gynnats av räddningsåtgärden är också undanröjda. I beslutet att inleda förfarandet antydde kommissionen att den under det formella granskningsförfarandet eventuellt skulle komma att kontrollera riktigheten hos BayernLB:s bedömning och därmed beräkningen av Sparkassenverbands resterande andelar. Därför skickade kommissionen en begäran till Tyskland om upplysningar om Sparkassenverbands bidrag till räddningen. Genom omvandlingen av sparbankernas passiva innehav och det därpå följande kapitaltillskottet från Sparkassenverband, vars andel därmed kommer att öka, har en lämplig ansvarsfördelning uppnåtts. Vidare kunde kommissionen inte fastställa några oegentligheter i samband med den värdering av banken som låg till grund för tilldelningen av andelar under 2008. Det finns därför ingen anledning att ytterligare utreda tvivel rörande Sparkassenverband i detta avseende.

SLUTSATSER

- (220) Mot bakgrund av de åtaganden som Tyskland gjort i fråga om omstruktureringen och de villkor som anges i bilaga II angående återbetalningen av en del av stödet och clawback-betalningen, drar kommissionen slutsatsen att riskgarantin är i linje med avsnitt 5 i meddelandet om värdeminskade tillgångar, att omstruktureringsstödet är begränsat till vad som är absolut nödvändigt och att snedvridningen av konkurrensen förhindras i en tillräcklig utsträckning samt att den föreslagna omstruktureringsplanen lämpar sig för att återställa den långsiktiga lönsamheten för BayernLB. Omstruktureringsstödet bör därmed anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 b i EUF-fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Beslutet av den 25 juli 2012 i det statliga stödärendet SA.28487 (C 16/09 ex N 254/09) Tyskland och Österrike till förmån för Bayerische Landesbank upphävs.

Artikel 2

1. Följande åtgärder utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget:
 - a) Delstaten Bayerns rekapitalisering av Bayerische Landesbank till ett belopp av 10 miljarder euro.
 - b) Den garanti på 4,8 miljarder euro för den andra förlusten som delstaten Bayern har beviljat Bayerische Landesbank i form av en riskgaranti.
 - c) De ansvarsgarantier på 15 miljarder euro som Bayerische Landesbank har erhållit från Tyskland.
 - d) Den garanti som Bayerische Landesbank har erhållit från Österrike avseende finansieringen på 2,638 miljarder euro.
 - e) Bayerische Landesbodenkreditanstalts överföring av kapital från delstaten Bayern till Bayerische Landesbank till ett belopp av 1 miljard euro.
2. De statliga stöd som avses i punkt 1 är, med beaktande av åtagandena i bilagorna I och III och med förbehåll för att villkoren i bilaga II uppfylls, förenliga med den inre marknaden.

Artikel 3

Tyskland ska se till att den omstruktureringsplan som överlämnades den 6 juni 2012 och kompletterades den 12 juni 2012, inklusive åtagandena i bilagorna I och III och villkoren i bilaga II, till fullo genomförs i enlighet med den tidsplan som anges i dessa bilagor.

Artikel 4

Tyskland ska inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland och Republiken Österrike.

Utfärdat i Bryssel den 5 februari 2013.

På kommissionens vägnar
Joaquín ALMUNIA
Vice ordförande

BILAGA I

A. ALLMÄNNA ÅTAGANDEN

1. **[Omstruktureringsperiod]** Omstruktureringsperioden slutar den 31 december 2015. Om inget annat sägs i aktuellt åtagande gäller nedanstående förpliktelser under omstruktureringsperioden. Om en återbetalning i enlighet med punkterna 2 och 3 i bilaga II sker först efter detta datum ska punkterna 4, 6–8, 18–22, 24, 25, 27 och 28 i denna bilaga I fortsätta att gälla tills banken har uppfyllt sina betalningsåtaganden fullt ut, dock som längst till den 31 december 2018.
2. **[Förvaltare]** Att alla åtaganden och förpliktelser som anges i denna katalog uppfylls på ett fullständigt och korrekt sätt ska löpande och fullt ut övervakas och noggrant kontrolleras av en tillräckligt kvalificerad, och av BayernLB oberoende, övervakningsförvaltare. Utnämningen av övervakningsförvaltaren och dennes uppgifter regleras i ett separat avtal.
3. **[Kärnverksamhet och omstruktureringsenhet]** BayernLB har inrättat en intern omstruktureringsenhet som dels ansvarar för särskilda avvecklingsportföljer, dels övervakar de ytterligare avvecklingsåtgärder som vidtas inom koncernen beträffande verksamhetsområdena och dotterbolagen. Den interna omstruktureringsenheten är funktionellt och organisatoriskt skild från de verksamhetsområden för kärnbanken och dotterbolagen/ägarintressena som ska fortsätta (nedan tillsammans kallade *kärnverksamheten*) och ska redovisas som ett eget segment.

B. MINSKNING AV BALANSOMSLUTNINGEN/AVYTTRING AV VERKSAMHETSOMRÅDEN

4. **[Minskning av balansomslutningen – koncernnivå]** BayernLB åtar sig att genom att lägga ned kontor utomlands och avyttra ägarintressen och verksamhetsområden senast den 31 december 2015 ha minskat summan av tillgångarna i balansräkningen till ca 239,4 (⁽¹⁾) miljarder euro (⁽²⁾). För att säkerställa en smidig övervakning är i detta fall en ändring av växelkursen för euro/US-dollar irrelevant så länge den inte understiger [1,05–1,25] för 2012, [1,05–1,25] för 2013, [1,05–1,25] för 2014 resp. [1,05–1,25] för 2015 (⁽³⁾). Om denna euro/US-dollar-växelkurs underskrids kan banken efter att ha informerat övervakningsförvaltaren justera den eftersträvar balansomslutningen så att skillnaden jämfört med respektive planerad växelkurs fullt ut motsvarar växelkursfallet, om inte kommissionen med en skriftlig motivering motsätter sig en sådan justering.
5. **[Minskning av omstruktureringsenhetens balansomslutning]** Summan av tillgångarna i omstruktureringsenhetens balansräkning ska senast den 31 december 2015 ha minskat till ca [7,5–10] miljarder euro. Detta belopp får överskridas på grund av en i förhållande till planen förändrad euro/US-dollar-växelkurs i enlighet med punkt 4 mening 2 om de villkor som anges i punkt 4 uppfylls.
6. **[Begränsning av verksamheten – kärnverksamheten]** Kärnverksamheten inom följande verksamhetsområden begränsas på följande sätt, vilket ska leda till att affärer endast görs om anknytning till Tyskland föreligger. Med anknytning till Tyskland avses i detta sammanhang att (i) kunden eller dess moderbolag eller större dotterbolag har sitt säte i Tyskland, (ii) det rör sig om handelsfinansiering eller finansiering i samband med exportaffärer enligt [...] där riskförsäkringar är inblandade [...] (t.ex. institution för exportkrediter) och den kund som erhåller finansieringen är inköpare (offtaker) för en kund med anknytning till Tyskland i enlighet med (i), eller (iii) att projektet som ska finansieras antingen genomförs i Tyskland eller att en eller flera kunder med anknytning till Tyskland i enlighet med (i) deltar i projektet via inköps- eller användarkontrakt antingen som inköpare (offtaker) av de varor eller råvaror som ska produceras eller som användare eller innehar en ägarandel i projektbolaget på minst [15–50 %] eller övertar leveranser till en omfattning av över [30–70] % av de leveranser för projektet som ska finansieras eller (iv) kunden har stora tyska tillgångar i portföljen när det gäller affärer inom den internationella fastighetsbranschen.
 - a) **[Projektfinansiering]** BayernLB säkerställer att de riskvägda tillgångarna (RWA (⁽⁴⁾)) för projektfinansieringsaktiviteterna inom kärnverksamheten, det vill säga finansiering till företag för särskilda ändamål där hänsyn tas till företagets/investeringens kassaflödesbaserade prestation, från och med [dag då åtagandet genomförs, dvs. den 25 september 2012] inte överskrider gränsen på [3–4] miljarder euro i enlighet med den reviderade omstruktureringsplanen.

(⁽¹⁾) Baserat på 2008 års värden motsvarar denna minskning en minskning till en balansomslutning på cirka 206 miljarder euro.

(⁽²⁾) Om begränsningarna enligt denna punkt skulle sträcka sig bortom år 2015, kommer värdet av den eftersträvar balansomslutningen att indexeras [...] årligen [...].

(⁽³⁾) BayernLB utgår från följande euro/US-dollar-växelkurser: [1,10–1,60] för 2012, [1,10–1,60] för 2013, [1,10–1,60] för 2014 respektive [1,10–1,60] för 2015. Informationen om euro/US-dollar-växelkursen kompletteras vid behov efter år 2015 enligt den planering för banken som gäller då.

(⁽⁴⁾) Med förkortningen RWA i punkt 6 a–c avses genomgående riskvägda tillgångar, som är en del av riskexponeringarna, dock utan hänsyn till operativa riskexponeringar, marknadsriskexponeringar och RWA-ekvivalenta eller kreditvärdighetsjustering vid säkringstransaktioner för kunden.

- b) **[International real estate]** BayernLB säkerställer att RWA för de internationella fastighetstransaktioner som genomförs på de utländska kontoren inom ramen för kärnverksamheten (affärer med internationella fastighetskunder, dvs. finansiering med anknytning till Tyskland enligt definitionen i punkt 6 i och iv inom ramen för den vanliga struktureringen av transaktioner på den kommersiella fastighetsmarknaden inkl. företag för särskilda ändamål) från och med [dag då åtagandet genomförs, dvs. den 25 september 2012] inte överstiger gränsen [0,5–1] miljard euro i enlighet med den reviderade omstruktureringsplanen.
- c) **[Företagsbanktjänster]** BayernLB säkerställer att RWA på området företagsbanktjänster (finansiering till storkunder) inom kärnverksamheten från och med [dag då åtagandet genomförs, dvs. den 25 september 2012] inte överstiger gränsen [9–12] miljarder euro i enlighet med den reviderade omstruktureringsplanen.

BayernLB kommer inte att genomföra någon transaktion tillhörande de verksamhetsområden som avses i bokstäverna a, b och c inom ett annat verksamhetsområde för att kringgå bestämmelsen om gränsen för RWA. I tveksamma fall rättar sig tilldelningen till ovan nämnda verksamhetsområden och den översända planeringsinformationen efter omstruktureringsplanen ⁽¹⁾.

7. **[Överträdelse]** När det gäller de RWA-gränser som anges i punkt 6 a–c

- a) är en i förhållande till planeringen enligt punkt 4 förändrad euro/US-dollar-växelkurs så länge irrelevant som den inte underskrider följande kurser: [1,05–1,25] för 2012, [1,05–1,25] för 2013, [1,05–1,25] för 2014 resp. [1,05–1,25] för 2015 ⁽²⁾. Om dessa euro/US-dollar-växelkurser underskrids kan banken efter att ha informerat övervakningsförvaltaren justera RWA-gränserna så att skillnaden i förhållande till de RWA-gränser som anges i punkt 6 a–c fullt ut motsvarar växelkursfallet. Kommissionen kan motsätta sig denna anpassning genom ett skriftligt meddelande.
- b) godtas en ökning av RWA på grund av ändrade lagkrav på beräkningen av RWA i nationella eller internationella redovisningsstandarder i förhållande till det nuvarande rättsläget om kommissionen efter samråd inte har några invändningar mot detta.

8. **[Upphörande av verksamhet]** – Följande verksamhetsområden är inte längre del av kärnverksamheten och ställs in:

- a) Värdepapper med bakomliggande tillgångar som säkerhet.

Det får inte göras några investeringar i värdepapper med bakomliggande tillgångar som delas upp i trancher eller lån som delas upp i trancher, som har en underliggande pool av fordringar eller som på grund av sin struktur uppvisar en riskteknisk hävstångseffekt (leverage). Tillåtet kommer det även i fortsättningen att vara med egen värdepapperisering av lån till förmån för banken för refinansiering och/eller balanshantering samt köp/finansiering av skuldportföljer som inte delas upp i trancher från kärnkunder via transaktionsrelaterade värdepappersplattformar.

- b) Transaktionsrelaterad säkrad utlåning (secured lending)/förvärvsfinansiering (acquisition finance) utan anknytning till Tyskland.

Banken ska inte längre syssla med transaktionsrelaterad säkrad utlåning eller förvärvsfinansiering utan anknytning till Tyskland, dvs. lånefinansierat förvärv av företag genom att en stor mängd främmande kapital används för att betala köpeskillingen, där säkerheten uteslutande eller huvudsakligen utgörs av målbolaget och dess tillgångar.

- c) Fartygs- och flygplansfinansiering.

Banken kommer inte längre att erbjuda någon objektrelaterad finansiering av fartyg och flygplan, dvs. finansiera förvärvet av sådana objekt, där det fartyg eller flygplan som förvärvas fungerar som huvudsaklig säkerhet. Undantagna är flygplansfinansiering som till 100 % täcks av ECA och som endast gäller exportkreditförsäkringen och inte den underliggande tillgången (ren exportfinansieringsverksamhet).

⁽¹⁾ Om RWA-begränsningarna i punkt 6 sträcker sig bortom 2015 i enlighet med punkt 1 kommer de respektive RWA-gränser som avses i punkt 6 a–c att indexeras [...] årligen [...].

⁽²⁾ BayernLB utgår från följande euro/US-dollar-växelkurser: [1,10–1,60] för 2012, [1,10–1,60] för 2013, [1,10–1,60] för 2014 resp. [1,10–1,60] för 2015. Informationen om euro/US-dollar-växelkursen kompletteras vid behov efter år 2015 enligt den planering för banken som gäller då.

- d) Kärnbankens affärer med den offentliga sektorn utanför Bayern.

BayernLB upphör med nyutlåning till städer, kommuner och sammanslutningar av kommuner utanför Bayern. Undantag görs för åtgärder för likviditetshantering. Offentlig-privat partnerskaps-, projekt- och exportfinansiering till förmån för kunder med anknytning till Tyskland där den offentliga sektorn är kund (offtaker) är fortfarande tillåtet.

C. NEDLÄGGNING AV KONTOR/FÖRSÄLJNING AV ÄGARINTRESSEN

9. **[Kontor]** Följande BayernLB-kontor i form av filialer och representationskontor har redan stängts till nedanstående datum:

Kontor	Datum
Peking	2009
Tokyo	2009
Montreal	2009
Mumbai	2009
Kiev	2010
Hongkong	2010
Shanghai	2010

10. Den befintliga verksamhet som inte hade avvecklats vid tidpunkten för stängningen av de kontor som anges i punkt 9 överfördes eller löper ut i enlighet med de förfallotider som gäller för respektive verksamhet. Inga nya affärsverksamheter kommer att inledas.
11. **[Försäljning av ägarintressen]** BayernLB kommer att på bästa möjliga sätt helt avyttra eller har redan avyttrat följande ägarintressen och de ägarintressen som anges i bilaga III senast vid de angivna tidpunkterna.

Namn	Plats	Kapitalandel (%)	Tillgångar RWA ⁽¹⁾	Måldatum
Banque LB Lux SA.	Luxemburg	100 ⁽²⁾	6 441,3/[...]	[...]
DKB Immobilien AG	Berlin	100		2012 ⁽³⁾
KGE Kommunalgrund ⁽⁴⁾	München	100		[...]
Stadtwerke Cottbus GmbH	Cottbus	74,9		[...]
[...]	[...]	[...]		[...]
GBW AG ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾	München	91,93		[...]
Landesbank Saar	Saarbrücken	75	[...] ⁽⁷⁾	2010 ⁽⁸⁾
LB(Swiss) Privatbank AG	Zürich	50		2009
MKB Bank Zrt (koncern)	Budapest	89,89	9 360,9/[...]	[...]
DekaBank	Frankfurt am Main	3,09		2011
Deutsche Lufthansa AG	Köln	1,98		2013

Namn	Plats	Kapitalandel (%)	Tillgångar RWA ⁽¹⁾	Måldatum
KGAL GmbH & Co. KG	Grünwald	30 ⁽⁹⁾		[...]
LBS Bayern ⁽¹⁰⁾	München	100	[...]/[...]	2012

⁽¹⁾ Värden den 31 december 2011.

⁽²⁾ BayernLB har som förberedelse inför försäljningen av Banque LB Lux SA förvärvat Helabas andel på 25 % i detta ägarintresse och i gengäld avyttrat sin andel i LB (Swiss) Privatbank AG till Helaba, som redan innehar resterande 50 % av ägarintresset. Ett köpeavtal undertecknades den 23 oktober 2009 och den 21 december 2009 slutfördes transaktionen.

⁽³⁾ Slutfördes den 27 mars 2012.

⁽⁴⁾ Ägarintresse inte fastställt.

⁽⁵⁾ Köparen av detta ägarintresse kan vara skyldig att följa och upprätthålla GBW-gruppens gällande sociala riktlinjer och ytterligare sociala normer som har tillämpats vid jämförbara transaktioner.

⁽⁶⁾ I enlighet med EU-kommissionens krav avyttras aktierna i GBW AG inom ramen för ett anbudsförfarande i enlighet med gällande konkurrensprinciper. Den federala regeringen noterar att om delstaten Bayern förvärvar detta ägarintresse inom ramen för ett anbudsförfarande skulle detta kunna leda till att en ny granskning av statligt stöd genomförs.

⁽⁷⁾ Ägarintressets bokförda värde 12/2011.

⁽⁸⁾ Den 22 juni 2010 avyttrade BayernLB 25,2 % av aktiekapitalet i SaarLB till Saarland, med resultatet att SaarLB inte längre utgör ett närstående bolag till BayernLB i enlighet med § 271 stycke 2 i HGB. [...].

⁽⁹⁾ Inklusive de andelar som erhållits via KGAL Verwaltungs-GmbH.

⁽¹⁰⁾ Inget ägarintresse i teknisk mening.

12. Om ägarintressena har erhållit en extern finansiering ("koncernfinansiering") från BayernLB som löper bortanför den angivna tidpunkten för försäljningen, kan en försäljning av dessa ägarintressen [...] skjutas upp till senast [...] ⁽¹⁾ i den utsträckning som BayernLB inte avyttrar dessa ägarintressen tillsammans med respektive externa finansiering eller på annat sätt kan säkra den utestående externa finansieringen.
13. BayernLB får skjuta upp försäljningen av de ägarintressen som anges [...], till senast den [...] ⁽¹⁾, om det av inhämtandet av bindande anbud framgår att det förväntade avyttringspriset skulle understiga det vid det aktuella tillfället bokförda värdet i BayernLB:s separata finansiella rapport enligt den tyska handelsrätten eller skulle leda till förluster i koncernredovisningen enligt IFRS.
14. BayernLB får med kommissionens godkännande skjuta upp försäljningen av de ägarintressen som anges [...], till senast den [...] ⁽¹⁾, om det visar sig att en försäljning inte är möjlig på grund av de makroekonomiska förhållandena eller endast är möjlig till "nödförsäljnings"-förhållanden.
15. BayernLB får skjuta upp den fullständiga försäljningen av sina återstående aktier i ett ägarintresse [...] till senast den [...] ⁽²⁾, om banken kan bevisa att den av ekonomiska eller juridiska skäl bara kunde göra sig av med den kontrollerande andelen i detta ägarintresse till det avsedda datumet och även har gjort detta.
16. Intäkterna från BayernLB:s försäljning av ägarintressen – om de överstiger det bokförda värdet och det beräknade nettoresultatet för perioden därmed överskrider – används helt för att finansiera BayernLB:s omstrukturering och återförs därmed till delstaten Bayern inom ramen för bestämmelserna i punkt 3 i bilaga II.
17. Den befintliga verksamhet hos de ägarintressen som inte har sålts inom den föreskrivna tiden löper ut i enlighet med de förfallotider som gäller för respektive verksamhet. Inga nya affärsverksamheter kommer att inledas.

D. ÖVRIGA FÖRHÅLLNINGSGREGLER/BOLAGSSTYRNING

18. **[Reklam]** BayernLB kommer inte att använda beviljandet av stödåtgärder eller de fördelar som följer av dessa för att stärka sin ställning gentemot konkurrenterna.
19. **[Begränsning av extern tillväxt]** Det är inte tillåtet att utan tillstånd från kommissionen utvidga verksamheten genom kontrollförvärv av andra företag där förvärvspriset överstiger [0–2 miljoner] euro (ingen extern tillväxt). Utbyte av skuld mot aktieinnehav och andra åtgärder inom ramen för normal kreditförvaltning räknas inte som utvidgning av affärsverksamheten, utom i de fall då syftet är att kringgå tillväxtbegränsningarna i första meningen.

⁽¹⁾ Ett specialfall i detta hänseende utgör MKB [...]

⁽²⁾ Ett specialfall i detta hänseende utgör MKB [...]

20. **[Egen handel]** BayernLB upphör med sin s.k. Dedicated Proprietary Trading. Detta innebär att BayernLB i fortsättningen endast kommer att bedriva sådan handelsverksamhet som ingår i BayernLB:s handelslager och som antingen a) är nödvändig för att anta, vidarebefordra eller utföra sina kunders köp- och säljorder eller för säkringsinstrument direkt relaterade till detta (dvs. erbjuda handel med finansiella instrument, upp till en gräns för värdet som mäts med Value-at-Risk (VaR) för förändringar i marknadspriset på [0–50] miljoner euro/en dag, konfidens 99 %), eller b) är nödvändig för likviditetsstyrningen och ALM-förvaltningen (ränta, FX, hantering av likviditetsreserven, hantering av befintliga säkerheter för säkrad refinansiering), eller c) är nödvändig för att genomföra den ekonomiska överföringen av poster i balansräkningen till omstruktureringsenheten eller tredje part. BayernLB kommer inte under några omständigheter att bedriva affärsverksamhet som uteslutande syftar till att uppnå vinster utanför de syften som anges i a, b eller c.
21. **[Åtaganden i samband med bolagsstyrning]** När det gäller ledningen av den dagliga och operativa verksamheten ska BayernLB:s företagsledning vara oberoende och ha skyldigheter endast gentemot företaget. Det får inte förekomma några ålägganden från vare sig förvaltningsrådet eller generalförsamlingen. Tillsyns- och övervakningsfunktioner handhas av förvaltningsrådet (ny beteckning: tillsynsrådet). För transaktioner av grundläggande betydelse gäller bolagsrättens sedvanliga godkännandeförbehåll för tillsynsrådet. Dessutom är BayernLB också föremål för tillsyn av den juridiska tillsynsmyndigheten och banktillsyn av BaFin och Bundesbank.
- BayernLB:s nuvarande förvaltningsråd ska omvandlas till ett slimmat förvaltningsråd där externa medlemmar har större delaktighet. För detta kommer följande åtgärder att vidtas som ska genomföras senast den 30 juni 2013:
- a) Samtliga medlemmar i tillsynsrådet ska förfoga över den lämplighet som föreskrivs i § 36 tredje stycket, s. 1 i den tyska lagen om kreditväsendet (KWG). För att vara lämpliga ska styrelseledamöterna vara pålitliga och besitta de sakkunskaper som krävs för att kunna kontrollera, hantera och övervaka den affärsverksamhet som BayernLB bedriver.
 - b) Hälften av de platser i tillsynsrådet som tillfaller andelsägarna ska tillsättas med externa sakkunniga personer.
 - c) Tillsynsrådets ordförande kommer fram till slutet av omstruktureringsperioden att innehas av en ledamot i förvaltningsrådet enligt punkt 21 b (extern sakkunnig). Därefter ska styrelsens ordförande utses i enlighet med de lagstadgade förfarandena i den tyska eller europeiska aktiebolagslagstiftningen.
 - d) Det klargörs också att de platser som tillfaller andelsägarna inte längre tillsätts automatiskt av personer bland andelsägarna utifrån deras ställning (eliminering av det "medfödda medlemsskapet").
 - e) Tillsynsrådet bildar en revisions- och en riskkommitté. Bestämmelserna i punkt 21 a–d ska gälla i tillämpliga delar.
 - f) Det ska klargöras att delstatsbankens verksamhet ska följa ekonomiska principer och att även de uppgifter som åligger delstatsbanken ska beaktas i samband med detta.
22. I förhållandet mellan banken och ägarna ska principen om armlängds avstånd tillämpas, som är typisk för förhållandet mellan en kapitalassociation och dess aktieägare. Tillgångar får delas ut till ägarna – såvida de inte kan användas till att återföra det beviljade stödet – endast i form av balanserade vinstmedel, kapitalminskningar och behållning efter likvidation. Undantagna är strukturåtgärder beträffande självstyrande institutioner inom BayernLB.
23. **[Ersättning till organ, anställda och väsentliga agenter]** BayernLB ska kontrollera att dess ersättningssystem ger rätt incitament och är lämpliga samt säkerställa inom ramen för sina civilrättsliga möjligheter att systemen inte uppmuntrar till olämpliga risker utan är inriktade på hållbara och långsiktiga företagsmål och är öppna för insyn. Den totala ersättningen till organmedlemmar och anställda chefer begränsas till en lämplig nivå. En monetär ersättning som överskrider 500 000 euro om året betraktas principiellt som olämplig. De begränsningar som avses i meningarna 2 och 3 ska fortsätta att gälla tills BayernLB har gjort de betalningar som avses i punkterna 2 och 3 i bilaga II på totalt [...] miljoner euro. Dessutom fortsätter den begränsning som avses i meningarna 2 och 3, enligt vilka en monetär ersättning som överstiger [...] euro per år i princip anses olämplig, att gälla tills BayernLB har gjort den clawback-engångsbetalning som avses i punkt 2 i bilaga II samt de betalningar som avses i punkt 3 i bilaga II på [...] miljoner euro ⁽¹⁾.
24. BayernLB ska inom ramen för sina civilrättsliga möjligheter låta ersättningarna till organ, anställda och väsentliga agenter styras av följande principer:
- a) BayernLB:s anställda och väsentliga agenter får inte betalas oskäligen höga löner, delar av löner och premier eller andra oskäligen höga ersättningar.

⁽¹⁾ Banken kan efter att ha informerat övervakningsförvaltaren justera de gränser för den årliga kontanta ersättningen som anges i denna punkt 23 i enlighet med inflationen i Tyskland.

- b) Arvodet till den som företräder bolaget och till personer i BayernLB:s ledning ska begränsas till en skälig nivå (se punkt 23). Framför allt ska hänsyn tas till
- den berörda personens bidrag till BayernLB:s ekonomiska situation, särskilt inom ramen för den tidigare affärspolitiken och riskförvaltningen, och
 - kravet på en marknadsanpassad ersättning, så att man kan anställa personer som är särskilt lämpade i arbetet mot en hållbar ekonomisk utveckling.
25. **[Andra förhållningsregler]** BayernLB ska bedriva en försiktig och stabil affärspolitik som grundas på principen om hållbarhet. För detta ändamål ska BayernLB årligen utarbeta en finansieringsplan och anpassa sin affärspolitik efter denna. BayernLB ska inom sin kreditgivning och kapitalförvaltning ansvara för att åstadkomma marknadsmässiga och tillsynsrättsligt/bankeekonomiskt lämpliga villkor för samhällets kreditbehov, särskilt små och medelstora företags behov.
26. **[Öppenhet och insyn]** Under genomförandet av detta beslut har kommissionen oinskränkt tillgång till all information som krävs för att genomföra beslutet. Kommissionen kan anmoda BayernLB att inkomma med förklaringar och klargöranden. Tyskland och BayernLB ska samarbeta fullt ut med kommissionen vid alla förfrågningar i samband med övervakningen och genomförandet av detta beslut.
27. **[Ingen användning av hybridkapital]** BayernLB ska rätta sig efter ett hybridkapitalförbud. BayernLB kommer att använda hybridkapital (t.ex. passiva innehav och inlösta aktier) endast om banken är skyldig att göra detta även utan att lösa upp reserver och särskilda konton enligt § 340 f/g HGB. [...]
28. **[Utdelningsförbud]** För att kunna uppfylla sina betalningsåligganden har BayernLB utdelningsförbud. BayernLB betalar inte ut några dividender fram till och med räkenskapsåret som slutar den 31 december 2018. Betalningarna enligt punkterna 2 och 3 i bilaga II påverkas inte av detta förbud.

E. BIDRAG FRÅN DE BAYERSKA SPARBANKERNA

29. **[Omvandling av passiva innehav och förvärv av LBS Bayern]** De bayerska sparbankerna är villiga att bidra till kostnaderna för omstruktureringen av BayernLB med ett belopp om 1,65 miljarder euro genom att förvärva LBS och omvandla sina passiva innehav.

Detta belopp åstadkoms enligt följande:

- a) **Förvärv av LBS:** Sparkassenverband Bayern förvärvar LBS helt till en köpesumma av 818,3 miljoner euro. Tidpunkten för förvärvet (överföringen av äganderätten och betalningen av köpesumman) är den [...]. Resultatet för räkenskapsåret 2012 tillfaller BayernLB.
- b) **Omvandling av passiva innehav:** Sparbankernas samtliga icke tidsbegränsade passiva innehav i BayernLB betalas tillbaka till ett nominellt värde av [770–810] miljoner euro. I gengäld erhåller Sparkassenverband Bayern ett kapitaltillskott från BayernLB Holding AG på [810–840] miljoner euro. De passiva innehaven och kapitaltillskottet ska betalas tillbaka tidigast den [...] och senast den [...]. Sparkassenverbands nya andelar ska bestämmas utifrån det företagsvärde som BayernLB Holding har vid tidpunkten för kapitaltillskottet, vilket fastställs utifrån värderingsstandarden IdW S1. Sparkassenverbands procentuella andel ska inte överstiga 25 % och förblir i vilket fall under den blockerande minoriteten (25 % + en röst). ⁽¹⁾

F. BAYERNLABO

30. **[BayernLabos kapital]** När det gäller förändringarna i de tillsynsrättsliga kraven avseende kvaliteten på bankers kapital (Basel III) och motsvarande anvisningar från BaFin, kommer de bestämmelser som rör BayernLabos egna kapital att anpassas i den omfattning som krävs enligt CRR för att säkerställa att BayernLabos egna kapital som ingår i BayernLB:s koncernredovisning enligt IFRS utgör kärnprimärkapital enligt de nya kraven i CRR. Ersättningen kommer att konverteras till en CRR-kompatibel betalning såsom aktiekapital (dvs. utdelning). Begränsningen som innebär att det egna kapitalet ska användas som säkerhet för BayernLabos verksamhet tas bort. Ett delbelopp på 1 miljard euro, som enligt BayernLabos nuvarande planer inte är nödvändigt för att verksamheten ska fortsätta i sin nuvarande omfattning, överförs till kärnbanken. Den lagstadgade bestämmelsen om syftet med de tillgångar som förblir hos BayernLabo (inklusive bundna tillgångar och motsvarande insättning för ett specifikt ändamål) försätter att gälla i samma utsträckning som tidigare, så att det lagstadgade stöduppdraget obehindrat kan fortgå.

⁽¹⁾ Alternativt kan de passiva innehaven också omvandlas till eget kapital utan att kapitalet först återbetalas och sedan åter tillförs.

G. ERSÄTTNING FÖR GARANTIN/CLAWBACK

31. **[Ersättning för garantin/clawback]** Till följd av insikten att det föreligger en skillnad på 1,96 miljoner euro mellan överföringspriset och det verkliga ekonomiska värdet av den portfölj som säkras genom det avtal som delstaten Bayern och BayernLB ingick den 19 december 2008 om beviljandet av en garanti ("garantiavtalet") ska detta garantiavtal ändras respektive kompletteras så att följande åtaganden kan genomföras:
32. **[Total premie]** Banken ska betala en total årspremie för garantin retroaktivt från den 1 januari 2010 till ett belopp av 200 miljoner euro per år. Den totala premien består av
- a) en grundpremie på 6,25 % av den ursprungliga effekten på sänkningen av kapitalkravet (den 31 december 2008) på 1,28 miljarder euro, dvs. 80 miljoner euro per år,
 - b) en ytterligare årlig premie på 3,75 % av ett delbelopp av garantin på cirka 2 miljarder euro, dvs. 75 miljoner euro per år fram till 2015, och
 - c) en särskild utbetalning på 45 miljoner euro per år fram till och med 2015.

H. ÅTERBETALNING AV DELSTATEN BAYERN PASSIVA INNEHAV PÅ 3 MILJARDER EURO

33. **[Ytterligare minskning av riskexponeringar]** För att återbetala delstaten Bayerns passiva innehav helt till 2017 åtar sig BayernLB att minska sina riskexponeringar med ytterligare totalt 10 miljarder euro till år 2017, där fördelningen mellan affärsenheterna är följande; en avvikelse på [10–15] % beaktas inte så länge som den totala minskningen på 10 miljarder åstadkoms: ⁽¹⁾

— Segmentet storföretag, medelstora företag och privatkunder: [...] %.

— Segmentet fastigheter, sparbanker & sammanslutningar: [...] %.

— Segmentet marknader: [...] %.

— Omstruktureringsenheten: [...] %.

Om ytterligare minskning av tillgångarna inom ett affärsområde sker i samband med detta, kan denna minskning inte tillgodoräknas den minskning av balansomslutningen som avses i punkt 4. Skulle minskningen av riskexponeringarna leda till intäktsförluster ska banken kompensera för dessa förluster genom att minska kostnaderna med motsvarande belopp.

Banken förbinder sig att i början av räkenskapsåret [...] låta genomföra en "mellanprövning" beträffande genomförandet av detta åtagande på grundval av rapporterna från övervakningsförvaltaren. Om kommissionen på grundval av denna mellanprövning fastställer att BayernLB sannolikt inte kommer att uppnå den önskade minskningen av riskexponeringar till slutet av räkenskapsåret 2017, ska BayernLB göra en ny anmälan avseende denna ändring, om ändringen inte beror på nya utvecklingar på det tillsynsrättsliga eller makroekonomiska området.

⁽¹⁾ I enlighet med närvarotermin hos kommissionen den 14 juni 2012; se ytterligare kommentarer i omstruktureringsplanen, avsnitt 6.20.2.

BILAGA II

ÅTAGANDEN

1. **[Återbetalningar]** BayernLB åtar sig att (vid behov via BayernLB Holding AG) göra en engångsbetalning på 1,24 miljarder euro (clawback-engångsbetalning) till delstaten Bayern och att betala tillbaka det egna kapital på 3 miljarder euro som BayernLB erhöll som stöd 2008/2009 i form av ett passivt innehav ("återbetalning av stöd").
2. Clawback-engångsbetalningen på 1,24 miljarder euro kommer att betalas ut i omgångar enligt följande:
(...)
Om den behöriga tillsynsmyndigheten bedömer att det egna kapital som framgår av balansräkningen när BayernLabos bundna tillgångar redovisas till det nominella värdet även tillsynsrättsligt sett helt eller delvis godkänns som Tier 1-kapital ska "clawback-engångsbetalningens" nästa betalning öka med detta belopp; resterande betalningar i betalningsplanen ska i så fall justeras i enlighet med tabell 11.
3. Återbetalningen av stödet på 3 miljarder euro kommer att ske i omgångar enligt följande:
(...)
Dessutom ska de återstående passiva innehaven på [...] miljoner euro ha återbetalas till delstaten Bayern senast 2017 genom den frigörelse av kapital som avses i punkt 33 i bilaga I.
4. **[Senareläggning av en betalningsförpliktelse]** Om tillsynsmyndigheten för BayernLB förbjuder en betalning enligt punkt 2 eller inte godkänner en återbetalning enligt punkt 3 ska de återbetalningar som avses i dessa punkter inte genomföras. I sådana fall skjuts motsvarande betalningsskyldighet upp till dess tillsynsmyndigheten godkänner respektive inte förbjuder återbetalningen i fråga. Om en återbetalning av det redan uppskjutna beloppet även nästa år inte godkänns eller på nytt förbjuds, ska den federala regeringen till kommissionen anmäla en ändrad omstruktureringsplan, som ska omfatta ytterligare kompenserande åtgärder, t.ex. i form av en ytterligare minskning av balansomslutningen.

BILAGA III

YTTERLIGARE AVYTTRING AV ÄGARINTRESSEN

Följande ägarintressen ska eller har avyttrats av BayernLB i enlighet med punkt 11 i bilaga I vid respektive angiven tidpunkt ⁽¹⁾:

	Ägarintresse	Andelskvot (%)	Genomförd/ planerad avyttring
1	gewerbegründ Holding GmbH i.L.	100,0	2008
2	Hypo Alpe-Adria-Bank International AG (HGAA)	67,1	2009
3	Kraftwerksgesellschaft Völklingen Geschäftsführ.-GmbH	38,0	2009
4	SCI du 203 Faubourg Saint Honoré	100,0	2009
5	Vulcain Energie	10,0	2009
6	Bayerische Beamtenkrankenkasse AG	1,0	2010
7	Bayerische Landesbrandversicherung AG	1,0	2010
8	Bayerische Versicherungsverband Vers.-AG	1,0	2010
9	BayernLB Corporate Advisers GmbH i.L.	100,0	2010
10	Central 1 Credit Union	0,0 (*)	2010
11	Coast Capital Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
12	Credit Union Central of British Columbia	0,0 (*)	2010
13	Energy & Commodity Services GmbH i.L.	100,0	2010
14	Envision Credit Union	0,0 (*)	2010
15	Gulf and Fraser Fisherman's Credit Union	0,0 (*)	2010
16	GZ-Holdinggesellschaft mbH i.L.	100,0	2010
17	Island Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
18	IZB SOFT Verwaltungs-GmbH & Co. KG	25,1	2010
19	Envision Credit Union	0,0 (*)	2010
20	MKB Általános Biztosító Zrt.	25,0	2010
21	Schlemmermeyer GmbH & Co. KG	20,0	2010
22	Valley First Credit Union	0,0 (*)	2010
23	MKB Életbiztosító Zrt.	25,0	2010
24	Vancouver City Savings Credit Union	0,0 (*)	2010

⁽¹⁾ Vissa ägarintressen som ska avyttras är bara begränsat fungibla (markerade med **), antingen på grund av att banken inte fritt kan förfoga över aktierna eller att bara andra aktieägare kommer i fråga som köpare så att avyttringen är avhängig av dessa aktieägares beredskap att överta ägarintresset (t.ex. STR Brennerschienentransport eller European Energy Exchange).

	Ägarintresse	Andelskvot (%)	Genomförd/ planerad avyttring
25	Münchner Gesellschaft für Stadterneuerung mbH	3,5	2010
26	North Shore Credit Union	0,0 (*)	2010
27	Westminster Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
28	BLB-Grundbesitz-Verwaltungsges. mbH i.L.	100,0	2011
29	German Centre (Shanghai) Limited i.L.	100,0	2011
30	IZB SOFT-Beteiligungs-GmbH	25,1	2011
31	Groupement d'Interet Economique (GLE) Spring Rain	100,0	2011
32	(...)	(...)	(...)
33	(...)	(...)	(...)
34	(...)	(...)	(...)
35	(...)	(...)	(...)
36	Mietdienst Ges. f. Investitionsgüterleasing mbH & Co.	5,0	2012
37	(...)	(...)	(...)
38	First Calgary Savings & Credit Union Ltd	0,0 (*)	2012
39	First West Credit Union	0,0 (*)	2012
40	Interior Savings Credit Union	0,0 (*)	2012
41	KSP Unternehmensverwaltungsgesellschaft mbH i.L.	43,0	2012
42	(...)	(...)	(...)
43	(...)	(...)	(...)
44	(...)	(...)	(...)
45	(...)	(...)	(...)
46	(...)	(...)	(...)
47	(...)	(...)	(...)
48	(...)	(...)	(...)
49	(...)	(...)	(...)
50	Siacon GmbH i.L.	50,0	2013
51	(...)	(...)	(...)

(*) Avrundningsfel, minoritetsintresse.